

**Ajaki Tamási Áron Katolikus Általános Iskola
és Alapfokú Művészeti Iskola, Óvoda és Bölcsőde**

BÖLCSŐDE
SZAKMAI PROGRAM

Mottó:

„A keresztény ember számára a gyermek Isten ajándéka, az élet folytonosságának láncszeme. Az Isten adta természet és erkölcs törvényei szerint lép az életbe, és az Isten adta törvények szerint kell belőle embert fejleszteni. Érték, mert fejlődő életbimbó, érték, mert Istentől származik, érték, mert halhatatlan lélek lakik benne.”

/dr. Marczell Mihály/

Szakmai mottónk:

„Ha a jövő évről akarsz gondoskodni: vess magot!

Ha egy évtizeddel számolsz: ültess fát!

Ha terved egy életre szól: embert nevelj!”

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETŐ	7
1.1. A bölcsőde működését és szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek bemutatása	8
2. A BÖLCSŐDE BEMUTATÁSA	9
2.1. Az intézmény szociokulturális háttere	10
2.2. Katolikus bölcsődeküldetés	10
2.3. Bölcsődeképünk	11
2.4. Milyen gyermekeket szeretnénk intézményünkben nevelni?	12
2.5. Hitre nevelés erősítése	13
2.6. Kisgyermeknevelő – képünk	14
3. BÖLCSŐDÉNK ÉLETÉNEK SZERVEZÉSI ELVEI	14
3.1. A bölcsődei ellátás igénybevételének módja	14
3.2. Felvétel rendje	16
3.3. Ellátás megkezdése	17
3.4. Bölcsődei ellátás megszűnése	17
3.5. Bölcsőde nyitva tartása, működési rendje	18
3.6. Gyermekek érkezésének és távozásának rendje	18
3.7. Szolgáltatások térítési – díja	19
3.8. Kisgyermeknevelők munkarendje	19
3.9. Szülők és gyermekek jogai és kötelességei	21
3.10. Érdekképviselői Fórum	22
3.11. A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme	23
3.12. Gyermekekélelmezés a bölcsődénkben	23
3.13. Tárgyi feltételrendszer bemutatása	24
3.14. Személyi feltételek	27
4. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS - GONDOZÁS ALAPELVEI	27
4.1. A családi nevelés elsőlegességének tisztelete	28
4.2. A nevelés - gondozás egységének elve	28
4.3. Az egyéni bánásmód elve	28
4.4. A biztonság és a stabilitás elve	28

4.5.	Az aktivitás, az önállóság segítésének elve	29
4.6.	A gyermeki személyiség tisztelésének elve	29
4.7.	Az egységes nevelő hatások elve.....	29
5.	A BÖLCSŐDEI NEVELÉS - GONDOZÁS FELADATAI	30
5.1.	Egészségvédelem, egészséges életmód alakítása	30
5.2.	Az érzelmi fejlődés, szocializáció segítése.....	31
5.3.	A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	32
6.	A BÖLCSŐDEI NEVELÉS - GONDOZÁS FŐBB HELYZETEI.....	33
6.1.	Gondozás	33
6.2.	Játék.....	35
6.3.	Tanulás.....	37
6.4.	Mozgás	38
6.5.	Alkotó tevékenység	39
6.6.	Mese, vers.....	41
6.7.	Mondóka, zene	42
6.8.	Környezet- természet megismerése.....	43
6.9.	Egyéb tevékenységek	44
7.	A BÖLCSŐDEI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI	44
7.1.	Kapcsolattartás, együttműködés a szülőkkel	45
7.2.	Családlátogatás	48
7.3.	Szülővel történő fokozatos beszoktatás (adaptáció).....	48
7.4.	„ Saját kisgyermeknevelő”rendszer.....	50
7.5.	Gyermeccsoportok szervezése	51
7.6.	Napirend	51
7.7.	Dokumentáció	52
8.	A BÖLCSŐDE EGÉSZSÉGVÉDELMI SZABÁLYAI	55
9.	AZ INTÉZMÉNY SZAKMAI CÉLJAI ÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ESZKÖZEI	55
9.1.	Egészségmegőrzés, mint bölcsődei feladat.....	56
9.2.	A bölcsődés gyermekek egészségvédelme	57
9.3.	A célok megvalósulása és eszközei	57
9.4.	Gyermekevédelem a bölcsődében.....	58
9.5.	Hagyományok, ünnepek, rendezvények a bölcsődénkben	59
10.	A BÖLCSŐDE KAPCSOLATA MÁS INTÉZMÉNYEKKEL	61

11. FEJLŐDÉS JELLEMZŐI A BÖLCSŐDÉSKOR VÉGÉRE.....	62
12. A SZAKMAI PROGRAM MEGVALÓSULÁSÁNAK, BEVÁLÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE, MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS.....	63
12.1. A szakmai program ellenőrzése.....	63
12.2. Minősegbiztosítás.....	63
13. ZÁRÓ GONDOLATOK.....	65
Mellékletek.....	66

HIVATALOS ADATOK

Intézmény neve: Ajaki Tamási Áron Katolikus Általános Iskola és Művészeti Iskola, Óvoda és Bölcsőde

Intézmény címe: 4524 Ajak Hajnal út 9-11.

Intézményegység neve: Ajaki Tamási Áron Katolikus Általános Iskola és Művészeti Iskola, Óvoda és Bölcsőde

Intézményegység címe: 4524 Ajak Hajnal út 9.

Telefonszáma: 45-455-029; fax: 45-455-029

E-mail: rozmaringov@freemail.hu

Fenntartónk: Debrecen- Nyíregyházi Egyházmegye

Neve: Debrecen- Nyíregyházi Egyházmegye

Címe: 4024 Debrecen, Varga út 4.

Az intézmény feladata, tevékenysége: alapfeladata a gyermekek napközbeni ellátása (TEÁR-8891,) szociális és gyermekjóléti ellátás (bölcsődei ellátás). A 3 éven aluli, családban nevelkedő gyermek napközbeni ellátását, szakszerű nevelését- gondozását végezzük. Segítve a szülők munkavégzését, munkaerő piacra való visszatérését, képzésen való részvételét.

Az intézmény férőhelyeinek száma: 34 fő

Ellátandó területek:

Ajak, Anarcs, Döge, Jéke, Kisvárd, Nyírkársz, Nyírtass, Pátroha, Tiszakanyár, Berkesz, Fényeslitke, Lövőpetri, Nyírlövő, Rétközberencs

A szakmai program célja: a szakmai programmal célunk a bölcsődei nevelés- gondozás országos alapprogramjának magas szintű megvalósítása, a szakmai értékek megőrzése és továbbadása, a kialakult jó gyakorlat megerősítése, új módszerek és tevékenységek bevezetése, a kapcsolatépítés.

A szakmai program elérhetősége: A szakmai program minden bölcsődei csoportban elérhető a szülők számára. A felvételt követő első szülői értekezleten a bölcsőde szakmai vezetője ismerteti a szülőkkel a szakmai program fontosabb pontjait.

Szakmai Vezető: Kovácsné Pekola Andrea

Bölcsőde Orvos: Dr. Korbács Melinda

Telefon: 06-45-455-029

Email: rozmaringov@freemail.hu

Honlap: rozmaringovoda.hu

1. BEVEZETŐ

Bölcsődénk helyi nevelési-gondozási szakmai programja szerint dolgozunk, amit a „A bölcsődei nevelés - gondozás országos alapprogramja” mint a tartalmi szabályozás legmagasabb szintű dokumentuma figyelembe vételével dolgoztunk ki. Ez az egymásra épülés biztosítja egyrészt az általános követelmények teljesítését, másrészt pedig az intézmények szakmai önállóságát, a család és fenntartó elvárásaihoz és a helyi lehetőségekhez való igazodást. A szakmai program figyelembe veszi a bölcsődékben folyó nevelő-gondozó munka szakmai alapelveit.

Programunk összeállításánál fontos szempont volt, hogy szeretjük a környezetünket, ahol élünk, és ezt az érzést, kötődést szeretnénk gyermekeinkbe is átörökíteni, illetve bölcsődénk a keresztény értékeken alapuló nevelést és szellemiséget kívánja megvalósítani.

Olyan környezetet kívánunk biztosítani a gyermekek számára, amely leginkább sugározza az otthon melegét, ahol természetes, egyszerű, az életből adódó lehetőségek és tevékenységek által fejlődhetnek.

A programunk módosításának indoklás:

A helyi önkormányzat, Ajak Város Önkormányzata és a Római Katolikus Egyház - azon belül a Debrecen- Nyíregyházi Egyházközség közös támogatásával vált lehetővé, hogy keresztény szellemiségű nevelésben részesülhessenek a hit iránt érdeklődő illetve hitüket gyakorló családok gyermekei. A keresztény szellemiségi nevelés a kisgyermeknevelők és családok által gyakorolt életforma, és az óvodai- bölcsődei élet minden területére hatással van.

A keresztény nevelés magában foglal minden emberi cselekedetet, az érzelmi és családi, valamint társadalmi élet tevékenységeinek összességét. Nem azért hogy, ezeket valamiképpen kisebbitse vagy csorbítsa, hanem, hogy rendezze, értékesítse és felemelje Jézus példája és tanítása szerint.

1.1. A bölcsőde működését és szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek

Törvények, rendeletek

- 1991. évi LXIV. törvény a gyermekek jogairól
- 1997. tv. XXXI. törvény A gyermekek védelméről és jogairól
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint a személyes szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 14/1994. (VI. 24.) NKM rendelet a képzési kötelezettségről és pedagógiai szakszolgálatokról
- 235/1997 (XII. 17) Kormány rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 133/1997 (VII. 29) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és szakellátások térítési díjáról és igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 33/1998 (VI.) NM rendelet a munkaköri , szakmai illetve a személyi alkalmassági orvosi vizsgálatról és véleményezésről
- 8/2000 (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak a működési nyilvántartásba vételéről
- 1/ 2000. (1.7) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- NYMJV Közgyűlésének 29/2007.(IX.25.) KGY rendelete a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényből adódó egyes feladatok végrehajtásáról
- 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- 62/2011. (VI.30.) GKM-EÜM-FVM-SZMM rendelet a vendéglátó termékek előállításának feltételeiről
- 259/2002. (XII. 18.) Korm. rendelet a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről
- Bölcsődék Napjának megünnepléséről 15/1998 NM rendelet módosítása
- 328/2011 (XII.29) Kormányrendelet személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról

- 7/2010. (II.19) SZMM utasítás, kihirdetve 49/2013. (XII.10) EMMI rendelet
- 6/2016.(III.24). EMMI rendelet A Bölcsődei nevelés-gondozás Országos Alapprogramja

Módszertani levelek

- Bölcsődei adaptáció (1979) Budapest, Bölcsődék Országos Módszertani Intézete (BOMI)
- Folyamatos napirend a bölcsődében (1982) BOMI
- Szülővel történő fokozatos bölcsődei beszoktatás - kiegészítő útmutató (1984) Budapest, ETI
- Útmutató a bölcsődei családlátogatásához (1989) Budapest, BOMI
- Játéktevékenység a bölcsődében (1997) Budapest, BOMI
- A bölcsődei gondozás - nevelés minimum feltételei és a szakmai munka részletes szempontjai (1999) Budapest, Országos Család- és Gyermekvédelmi Intézet
- A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja (2008) Budapest, Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet (SZMI)
- A bölcsődei nevelés - gondozás szakmai szabályai (2009) Budapest, SZMI

2. A BÖLCSŐDE BEMUTATÁSA

Ajak település Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye északi részén fekszik, a megyeszékhelytől mintegy 50 km távolságra, Kisvárdra város szomszédságában.

A lakóinak száma 3998 fő.

A Bölcsőde a város közepén, központi helyen az Általános Iskola és a Kultúra Háza mellett található az Óvoda épületében. Az Óvoda 1961-ben épült és az évtizedek folyamán folyamatos fejlesztésen ment keresztül.

Óvodánkban 2008 októberétől indítottuk el első bölcsődei csoportunkat, egy óvodai csoportszoba bölcsődei csoporttá való átalakítása után. Ezt a lépést az óvodás korú gyermekek számának csökkenése, illetve gyermekük harmadik életévének betöltése előtt munkába visszamenő édesanyák számának növekedése tette szükségessé. Az óvodai csoport bölcsődei csoporttá való alakításával, a három év alatti gyermekek napközbeni ellátásának biztosításával igyekeztünk alkalmazkodni a városunkban felmerülő helyzethez, - egyre több fiatal telepedett le városunkban, a születések száma folyamatosan nőtt. A város is folyamatos fejlődésen, változáson megy keresztül, aminek következtében szintén előtérbe került a bölcsődei nevelés. Új intézmények kerültek átadásra, a régiók megújulása pedig a mai napig folyamatos.

Városünk épül és szépül.

Főbb törekvésünk volt, hogy kiaknázzuk a bölcsőde-óvoda együttműködésében rejlő lehetőségeket, és biztosítsuk a folyamatos, egymásra épülő nevelést, gondozást és fejlesztést. Majd 2009 szeptemberétől a második bölcsődei csoportra is jelentkezett igény, sőt 2010 szeptemberétől már a harmadik bölcsődei csoportot is be tudtuk indítani. Az épület ideális környezetet nyújt a 0-3 éves gyermekek neveléséhez és gondozásához. Jól megközelíthető helyen, csendes, békés környezetben található, a település központjában. Két gondozási egységben, három gyerekcsoportban, 34 férőhelyen biztosítjuk a gyerekek napközbeni ellátását.

A város hagyományainak megfelelően intézményünkben a nyitott, családbarát légkörre valamint a katolikus hit, szellemiség elmélyítésére törekszünk, ahol a szülők betekintést kapnak a bölcsőde mindennapi életébe. Ezáltal a szülők bizalommal fordulhatnak gyermekeik nevelőihez, akik minden esetben igyekeznek hasznos és szakszerű tanáccsal ellátni a szülőket, vagy szükség esetén megerősíteni őket.

2.1. Az intézmény szociokulturális háttere

A családok többsége igényli a bölcsődei ellátást. Sajnos azonban a családi hátterek különbözősége többféle értékrendet takar. A családokban megnőtt a munkanélküli, gyermekét egyedül nevelő és a szociálisan hátrányos helyzetben élők száma, melyet bizonyít a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő, térítési díjkedvezményt igénybe vevők növekvő száma is. E kedvezőtlen tendencia kisgyermeknevelőinktől is másfajta szemléletet, gondoskodást igényel, hogy kiemelten odafigyeljenek ezen gyermekek bölcsődébe való bekerülésére. Segítjük a szülőket – s igény szerint – egyéni beszélgetéseket kezdeményezünk, életvezetési tanácsokat, tájékoztatást adunk arról, hogy hová fordulhatnak problémáik orvoslására.

2.2. Katolikus bölcsődeküldetés

A katolikus bölcsődei nevelés az egyház evangelizációs küldetésének része

„Azokat, akiket megkereszteltek, arra kell nevelni, hogy a keresztény élet újdonságát az igazságosság és az igazság szentségének jegyében éljék meg. Annak, hogy katolikus neveltetés létezik, az az oka, hogy Jézus létezik és az Ő Evangéliuma szolgálatára áll az embereknek.”

(II:János Pál: A katolikus oktatás központi kérdése)

Sok gyermek a katolikus óvodában vagy bölcsődében szerzi első vallásos ismeretét. Ezért kiemelten fontosnak tartjuk, hogy az őt körülvevő felnőttek életének példájából tapasztalja meg Isten szeretetét.

„Hiszen a gyermek Isten ránk bízott ajándéka”.

2.3. Bölcsődeképünk

Célunk, olyan biztonságérzetet adó, érzelemben gazdag közösség, ahol a gyermek gyermek lehet, és legfontosabb tevékenységének a játékot tekintjük. Élmények nyújtásával, szeretettel és türelemmel, a gyermek egyéni tulajdonságainak és fejlettségének figyelembevételével végezzük munkánkat. S alázattal, emberi méltóságát tiszteletben tartva közeledünk a ránk bízott gyermek felé. Ebből kiindulva s ezt szem előtt tartva bölcsődénk a keresztény értékeken alapuló nevelést és szellemiséget kívánja megvalósítani.

Nevelői cél: Mint minden katolikus bölcsődében, úgy nálunk is a kisgyermekek hitre nevelésének elsődleges célja a családi keresztény nevelés támogatása, vagy ha ez hiányzik, akkor a keresztény élet elindítása, a vallási környezet megalapozása. Ennek érdekében olyan szeretetteljes, imádságos légkört kell teremtenünk a bölcsődében, hogy rajtunk keresztül érezzék meg a gyermekek Isten szeretetét. A bölcsődében a vallásos élményekkel a vallásos érzelmeiket próbáljuk ébresztgetni vagy erősíteni. A közös áhitatélmény révén szeretnénk elérni, hogy bátran szólítsák meg Jézust, a Mennyei Atyát, és örömmel imádkozzanak minden nap. Jézus iránti szeretetüket fejezzék ki azzal, hogy törekszenek a jóra, és kis áldozatokat is vállaljanak. Szívesen látogassanak el a templomba, vegyenek részt a szentmisén. Fokozatosan érezzék meg, hogy mindannyian Isten nagy családjához tartozunk, és Jézusban egymásnak is testvérei vagyunk.

A legfontosabb, hogy ismerjék meg és szeressék meg Jézust életének főbb eseményein, tanításán és példabeszédein keresztül életkori sajátosságaiknak megfelelően. Ismerkedjenek a templomi közösséggel, tanítsuk meg őket a kereszttetésre, térdhajtásra, rövid gyermekimádságra, énekekre.

Ugyanakkor szem előtt kívánjuk tartani a családi hangulatu bölcsődei légkör megteremtését, ahol nemcsak a gyermekek, hanem az őket nevelő- gondozó felnőttek is jól érzik magukat és sajátjuknak tartják és vallják munkahelyüket.

Fontos feladatunknak tartjuk természetesen a katolikus- vallásos szellemiségi nevelés mellett, az egészséges életmód megalapozását, a betegségek megelőzését, az egészségmegőrzést. Így a bölcsődei napirendünkben is kiemelt szerepet kap az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítása, a prevenciós törekvések előtérbe helyezése.

A nevelési-gondozási munkánk során szerzett tudásunk mellett nagy szerepe van tapasztalatainknak. Empátiával, szeretettel fordulunk a gondjainkra bízott gyermekek felé. A gyermeki jogokat, a kisgyermekek életkori sajátosságait tiszteletben tartjuk. Jó kapcsolatot alakítunk ki a családokkal, figyelembe vesszük a szülők elvárásait, bővítjük az együttműködés lehetőségeit.

Munkánk során ösztönös, gyermekszerető magatartásunkra alapozva érvényesítjük a gyermeknevelés-gondozás területén szerzett szakmai ismereteket. Emellett tudásunkat folyamatosan fejlesztjük.

Bízunk benne, hogy hivatástudatunk, gyermekközpontú nevelési elveink érvényesítésével bölcsődéseinknek esélyt adunk arra, hogy a bölcsődéskor utáni gyermekközösségben kiegyensúlyozott, önálló, vidám gyermekként éljenek.

2.4. Milyen gyermekeket szeretnénk intézményünkben nevelni?

- Olyan gyerekeket, akik szívesen járnak bölcsődébe és jól érzik magukat a gyermekközösségben.
- Olyan gyerekeket, akik fogékonyak a jóra és a szépre, a keresztény értékekre.
- Olyan gyerekeket, akik ismerik saját értékeiket, érzékelik, elfogadják hiányosságait, lelki feszültség nélkül.
- Olyan gyerekeket, akik elfogadják a másságot, figyelmesek, segítőkészek sérült társaikkal szemben.
- Olyan gyerekeket, akik bátran, egészséges önbizalommal jól kommunikálnak.
- Olyan gyerekeket, akik érdeklődők sok-sok tapasztalattal felvértezettek.
- Olyan gyerekeket, akik ügyesen mozognak, kedvelik a sportot, a különböző művészeti tevékenységeket.
- Olyan gyerekeket, akiknek magatartásuk és viselkedéskultúrájuk koruknak megfelelően fejlett, udvariasan, illemtudóan viselkednek.
- Olyan gyerekeket, akik bizalommal fordulnak a felnőttekhez, és szeretettel fordulnak egymás felé.
- Olyan gyerekeket, akik önként, örömmel vesznek részt minden tevékenységben, és azt játéknak tekintsék.

Amit bölcsődénkben meg szeretnénk valósítani:

- Isten szeretetére való nevelés.
- A béke, a békesség érzésének, eszményének a mélyítése.
- Tiszteljék szüleiket és embertársaikat, segítsék egymást, és törekedjenek a jóra.
- A keresztény értékeken alapuló, a másokra odafigyelő, és érte áldozatot hozó, toleráns közösségi nevelés létrehozása.
- Megtanulják kéréseik, imádságaikat saját szavaikkal megfogalmazni.
- A kisgyermeknevelők életpéldája által megkapják a keresztény hit alapvető ismereteit
- Környezetüket a bölcsődében olyanná szeretnénk alakítani, amely kihat a család lelki életére és a gyerekek szellemi fejlődésére.
- Tudják a másik javát is szolgálni: odafigyelés, az ajándékozó szeretet, a megbocsátás és a bocsánatkérés gyakorlása által.

2.5. Hitre nevelés erősítése

A bölcsődei nevelés gyermekközpontú. A katolikus nevelés számára eligazító elv, ahogy Jézus bánt a gyermekekkel. Volt bátorsága és éles látása ahhoz, hogy a felnőttek gyűrűjének közepébe állította a gyermekeket és ezt mondta:

„....Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket....”

Pedagógia szempontból ez azt jelenti, hogy a gyermekekkel való foglalkozás közben a kisgyermeknevelőknek figyelembe kell venni azokat az életkori sajátosságokat, amelyek a gyermek fejlődését meghatározzák. A vallásos nevelés vállalása belső késztetésből, hitből és szeretetből fakadjon és hassa át az egész napi tevékenységet. A gyerekek a nap nagy részét a bölcsődében töltik és így egy átfogó, közös élet keretében találkozhatnak a hittel, konkrét tapasztalatokat szerezhetnek a keresztény erkölcsről és szokásokról életkori sajátosságaikat figyelembe véve. Az alapvető tevékenységek közben a valláserkölc normáihoz igazodó magatartást segítjük elő (szeretet, bizalom, türelem, igazságosság, szelídség, egymás elfogadása, segítése). A felnőttek részéről a példaadás a legfontosabb, a hiteles keresztény élet. A kisgyermeknevelő egész magatartásával, egyéniségével törekedjen arra, hogy erő támasz, biztonság sugározzon belőle a gyermekek és a szülők felé. Ha a gyermek biztonságban érzi magát a családban, a bölcsődében akkor fog bízni önmagában, a világban és az Istenben.

2.6. Kisgyermeknevelő - képünk

A kisgyermeknevelő legfőbb munkaeszköze a személyisége. Alapvető tulajdonsága az empátia, az elfogadás és a hitelesség. Nevelői attitűdje elfogadó - engedékeny. Képes érzelmi biztonságot nyújtó kapcsolat kialakítására minden kisgyermekkel. Jól ismeri a kisgyermek életkori sajátosságait, egyéniségét, támogatja a személyiség kibontakozását, az aktivitást, az önállósodást. Képes a szülőkkel partneri kapcsolatban együttműködve dolgozni. Képes a szakmai fejlődésre, a folyamatos megújulásra. Tudatában van annak, hogy személye, viselkedése példa lehet a gyermek és a szülők számára.

A kisgyermeknevelői magatartásunkat, hivatástudatunkat tudnám a legjobban jellemezni:

„A szeretet türelmes, a szeretet jóságos,
a szeretet nem féltékeny,
nem kérkedik, nem gögösködik
nem tapintatlan, nem keresi a magáét,
haragra nem gerjed, a rosszat föl nem rója,
nem örül a gonoszságnak, de együtt örül az igazsággal,
mindent eltűr, mindent elhisz,
mindent remél, mindent elvisel,
A szeretet nem szűnik meg soha.”

3. BÖLCSDÉNK ÉLETÉNEK SZERVEZÉSI ELVEI

3.1. A bölcsődei ellátás igénybevételének módja

" A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő 20 hetestől 3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását, nevelését végző intézmény. Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, a bölcsődei gondozási-nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. Amennyiben még nem érett meg az óvodai nevelésre, a negyedik életévét követő aug.31-ig tovább gondozható a bölcsődében." (1997. évi XXXI. tv. 42.§(1).

Bölcsődei elhelyezés az alábbi jogcímenek igényelhető:

1. A szülő, nevelő, gondozó munkavégzése, betegsége, iskolai tanulmányai vagy egyéb ok miatt a gyermekük napközbeni ellátásáról nem tud gondoskodni

2. A gyermeknek testi, illetve szellemi fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége
3. A gyermeket egyedülálló, vagy idős személy neveli, vagy a gyermekkel együtt a családban 3 vagy több gyermeket nevelnek
4. A gyermek szülője, gondozója szociális helyzete miatt a napközbeni ellátásról nem tud gondoskodni (előnyben részesíteni)

„A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni azt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket, vagy akinek szülője, vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.”(1997. évi XXXI. tv. 42/A.§). A védelembe vett gyerek felvétele kötelező.

A gyermekvédelmi törvény 68. § (3) bekezdése a) pontja alapján a települési önkormányzat jegyzője kötelezheti a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását.

A bölcsődei ellátás igénybevétele önkéntes, de a szülők, gondviselőjén kívül a felvételt kezdeményezheti:

- a körzeti védőnő
- házi gyermekorvos, háziorvos
- családgondozó, a korai fejlesztő gyógypedagógusa
- a gyámhatóság szakembere
- a gyermekjóléti szolgálat

A szülő, gondviselő hozzájárulása azonban ezekben az esetekben is szükséges. Amikor tehát a szülők eldöntik, hogy gyermeküket bölcsődébe szeretnék adni, felkeresik az intézmény vezetőjét és személyes beszélgetés alapján egyeztetik az ideális időpontot a gyermek bölcsődei felvételéről, ekkor kap tájékoztatást a felvétel feltételeiről. Ilyenkor is lehetőséget biztosítunk a szülőknek arra, hogy betekintést nyerhessenek a bölcsőde életébe, megismerjék a csoportokat, beszélgethetnek a kisgyermeknevelőkkel, feltehetik kérdéseiket, tanácsokat kérhetnek és kaphatnak, ezzel is elősegítve döntésüket. A szülőket a felvétel eredményéről írásban tájékoztatjuk. A bölcsődei ellátás kezdetétől számított 15 napon belül.

A bölcsődében egésznapos, teljes ellátás vehető igénybe, ami négyszeri étkezést tartalmaz, amiért térítési díjat kell fizetni.

Sajátos nevelési igényű gyerekek nevelése

Sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a korai fejlesztés és gondozás feladatait – a Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleményére épített – fejlesztési évre készített egyéni fejlesztési terv alapján végzi a bölcsőde. Az egyéni fejlesztési tervet a korai fejlesztést és gondozást végző vagy irányító gyógypedagógus (terapeuta) készíti el.

Az egyéni fejlesztési terv tartalmazza az értelmi fejlesztés, a hallásfejlesztés, a látásfejlesztés, az adaptációs tréning, a mozgásfejlesztő terápiák, a pszichológiai fejlesztés feladatait.

A fejlesztést - gondozást végző gyógypedagógus (terapeuta) központilag kiadott nyomtatványon egyéni fejlesztési naplót vezet.

A gyermek fejlődését a korai fejlesztést és gondozást végző vagy irányító gyógypedagógus (terapeuta), központilag kiadott nyomtatványon értékelő lapon értékeli.

Az egyéni fejlesztési tervet és az értékelési lap egy példányát megküldi a Szakértői és Rehabilitációs Bizottságnak, illetve a szülőnek, egy példánya az ellátó intézményben marad.

3.2. Felvétel rendje

Jelentkezéshez szükséges dokumentumok:

- felvételi kérelem
- gyerek TAJ kártyája, lakcímkártyája
- a gyermek anyakönyvi kivonata
- a gyerek személyes jelenléte

Beiratkozáshoz szükséges dokumentumok:

- a gyerek TAJ és lakcímkártyája
- a szülők személyes adatai
- munkáltatói igazolás a szülőtől, illetve tanulói hallgatói jogviszony esetén iskola igazolása
- a szülők betegsége esetén igazolás
- orvosi igazolás arról, hogy a gyermek egészséges közösségbe mehet
- a gyermek egészségügyi illetve oltási kiskönyve
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők esetén az arról szóló határozat
- nyilatkozat három vagy több gyerek esetén (igazolás a családi pótlék folyósításáról)
- egyedülálló szülő esetében szintén a családi pótlék igazolása

A felvételi kérelmet az alábbi szempontok alapján bíráljuk el:

- elhelyezés sürgőssége, krízis jellege
- a gyermek testi-érzelmi- erkölcsi állapota
- szociális igények
- az üres férőhelyek megléte

3.3. Ellátás megkezdése

A gyermek életkorának és egészségügyi állapotának megfelelően biztosítjuk a bölcsődei nevelés, gondozás feltételeit, a szülővel (törvényes képviselővel) történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét, megfelelő bútorzattal, megfelelő játékokat és a szabad levegőn való tartózkodás feltételeit.

Biztosított a bölcsődében gondozott gyermek életkorának megfelelő egészséges táplálkozás követelményeinek megteremtése. Az ellátást a beszoktatással kezdenek meg a gyermekek.

3.4. Bölcsődei ellátás megszűnése

A bölcsődei elhelyezés megszűnik a jogosultsági feltételek megszűnésével (Gyvt. 37/A: §) :

- határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam leteltével
- a bölcsődei nevelési év végén, amelyben a gyermek a 3. (indokolt esetben negyedik) életévét betölti

A bölcsődei elhelyezés megszüntethető:

- ha a gyereket másik bölcsődébe vitték
- ha a szülő kéri a megszüntetést
- a bölcsőde orvosának szakvéleménye alapján annál a gyermeknél, aki egészségügyi állapota miatt bölcsődébe nem gondozható
- ha a gyermek hozzátartozója ismételt felszólítás után sem fizeti be a térítési díjat, vagy figyelmeztetések ellenére rendszeresen és súlyosan megsértik a bölcsőde házirendjét
- ha a gyereket évközben óvodába viszik

3.5. Bölcsőde nyitva tartása, működési rendje

Egy gyermek napi gondozási ideje, az alapellátás idejében a 12 órát nem haladhatja meg (2/94.NM.r25.§). Az intézményünk nyitva tartása hétfőtől péntekig tartó ötnapos munkarenddel, 10 órán át folyamatosan működik.

Nyitvatartási idő: napi 10 óra

7- 17 óráig

A bölcsőde üzemeltetése a fenntartó által meghatározott nyári zárva tartás alatt nem üzemel. A nyári zárás időpontjáról a szülőket tárgyév március 15- ig értesítjük.

A további zárva tartásokról (téli szünet, őszi szünet, tavaszi szünet) a szülők igényfelmérése alapján dönt az intézmény vezetője, figyelembe véve a gazdaságossági szempontokat.

Minden év április 21-ei nevelés és gondozás nélküli munkanap, a Bölcsődék Napja alkalmából (15/1998. NM rendelet módosítása 45/ A § (1) bekezdése).

3.6. Gyermek érkezésének és távozásának rendje

A bölcsődénk reggel 7.00 órától, 17.00 óráig fogadja a gyermekeket. (A gyermek lehetőség szerint 8:30-ig érkezzen meg a bölcsődébe.) Kérjük, hogy 8.35 – 8.50 között ne zavarják a reggelizést.

A bölcsődei átadóban minden gyermeknek jellel ellátott külön ruháspolca van. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tárolják a polcon, mert a bölcsődében hagyott, illetve a gyermekek személyes tárgyaiért felelősséget vállalni nem tudunk.

A bölcsődéből a gyermeket csak a szülő, vagy az általa írásban megbízott személy viheti el. 14 éven aluli gyermek e feladattal nem bízható meg.

Amennyiben a gyermekéért a szülő a zárás idejéig nem jelentkezik, úgy a kisgyermeknevelő a szülő által megadott címet értesíti.

A gyermek bölcsődéből való távozása után a gondoskodás a szülő feladata, felelősségünk csak az bölcsődében tartózkodás idejére terjed ki.

3.7. Szolgáltatások térítési - díja

Térítési díj

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törv. (Gyvt) 146§ (1) bekezdése alapján a bölcsődében térítési díjat kell fizetni.

A Gyvt. 147§ (2) bekezdésében foglaltak szerint a bölcsőde esetében az intézményi térítési díjat külön kell meghatározni a gyermekek:

- étkezésére
- gondozására (gondozás: nappali felügyelet, nevelés, foglalkozás)

A **gyermekétkeztetés térítési díját** az intézmény nyitvatartási napjaira vonatkozóan havonta előre, tárgyhó 10. napjáig kell befizetni. Az étkezés díját a fenntartó rendeletben határozza meg.

Gondozási díj a 13/ 2012.(VI.26.) Ajak Város Önkormányzata Rendelete alapján intézményünkben 0 ft/nap.

Gyermekétkeztetésre vonatkozó kedvezmények:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok gyermekei mentesülnek az étkezési díj fizetése alól
- 2016 szeptemberétől a törvényi változásoknak megfelelően intézményünkben is sok gyerek részesül ingyenes térítésmentes étkezésben. (6. sz. melléklet 328/2011 (XII.29) Korm. Rendelet gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevétele bölcsődei ellátás és óvodai nevelés esetén)

3.8. Kisgyermeknevelők munkarendje

A kisgyermeknevelői munkarend összeállítása

A jól átgondolt, áttekinthető napirend a kisgyermeknevelő munkáját is könnyebbé, szervezettebbé teszi. Az egyes kisgyermeknevelők munkarendje az adott gondozási egység – s ezen belül az adott csoport – napirendjéhez a következő főbb szempontok figyelembevételével alkalmazkodik:

1. Milyen korú és összetételű a csoport?
2. Általában hány órákor hozzák és viszik el az egyes gyermekeket?
3. Hány gyermeket kell ellátnia egy kisgyermeknevelőnek? Figyelembe kell venni, hogy hány gyermek van egy egységen belül, és azokat hány kisgyermeknevelő látja el.

Célszerű a kisgyermeknevelői munkarendet úgy összeállítani, hogy az ölelkezési idő minél hosszabb legyen és annak minél rövidebb szakasza essen az alvásidőre.

A beszoktatás ideje alatt pontosan figyelni kell az egyes gondozási műveletekre fordított időt, s amennyiben az így kikísérletezett napirend kielégítőnek bizonyul – a továbbiakban ehhez kell alkalmazkodni.

A kisgyermeknevelői munkarendet esetleges létszámkiesés /betegség, szabadság, munka melletti képzés stb./ esetére is külön össze kell állítani. Inkább csoporton belül vállaljanak hosszú műszakot, mintsem, hogy idegen kisgyermeknevelő lépjen a csoportba helyettesíteni.

A kisgyermeknevelők munkabeosztása olykor személyes áldozathozatalt, lemondást is igényel. A jó kisgyermeknevelő mindenkor a rábízott gyermekek érdekében, a bölcsőde általános munkarendjét jól megértve igyekszik vállalni ezt.

Kisgyermeknevelőink ezen szempontokat figyelembe véve váltott műszakban, napi váltással, délelőtti- délutáni műszakban dolgoznak:

Délelőtti műszak: 7: 00 - 15:25 -ig

Délutáni műszak: 8: 35 - 17:00 -ig

Hitvallásunkat híven tükrözi Váci Mihály gyönyörű gondolata:

*„Oszdani magad ,hogy így sokasodjál,
Kicsikhez hajolni ,hogy magasodjál,
Értetni őket ,hogy tudd a világot,
Róluk beszélni ,ha szólsz a világhoz !”*

3.9. Szülők és gyermekek jogai és kötelességei

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Tevékenységét a vonatkozó gyermeki és szülői jogok és kötelességek figyelembe vételével végzi.

A szülő joga, hogy

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését-gondozását bízza,
- megismerhesse a gyermekcsoportok életét,
- megismerje a nevelési-gondozási elveket,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőtől,
- a bölcsőde működését illetően mondjon véleményt és tegyen javaslatot,
- megismerje a gyermek ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülő kötelessége, hogy

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön,
- a fizetendő térítési díjat időben rendezze,
- az intézmény házirendjét betartsa.

A gyermek joga, hogy

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez,
- sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozásban-nevelésben részesüljön.

3.10. Érdekképviselési Fórum

A bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmére „Érdekképviselési Fórum”-ot kell létrehozni. (A Gyvt.35. §-a alapján létrehozandó érdek-képviselési fórum.)

Az Érdekképviselési Fórum célja:

A bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek és szüleik, ill. törvényes képviselőjük érdekvédelmét szolgálja

Az Érdekképviselési Fórum feladata:

- Figyelemmel kíséri és véleményezi a bölcsőde gondozási-nevelési programját, egyeztetési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.
- A bölcsőde dolgozóival közösen rendezi a család – bölcsőde együttműködését szolgáló rendezvényeket.
- 15 napon belül köteles kivizsgálni a gyermekekkel és hozzátartozóikkal kapcsolatos hozzá érkezett sérelmeket, panaszokat, mely vizsgálat eredményéről írásban értesíti a panasztevőt, vázolja a megoldási módot is. (A szülőnek – ha e fórumon nem történik meg panaszának kivizsgálása, ill. nem elégedett az eredménnyel – joga van az intézmény fenntartójához fordulni.)
- dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben,
- intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, az intézmény szakmai ellenőrzését ellátó megyei gyámhivatalnál, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél,
- véleményt nyilváníthat az intézmény vezetőjénél a gyermeket érintő ügyekben,
- javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről, valamint az ebből származó bevételek felhasználásáról,
- egyetértési jogot gyakorol az intézmény házirendjének jóváhagyása tekintetében.

A gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviselési és szakmai szervek panasszal élhetnek a fórumnál:

- az intézményi ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, valamint
- az intézmény dolgozóinak kötelezettségszegése esetén.

A fórum tagjai:

- az ellátásban részesülő gyermekek szülei vagy más törvényes képviselő közül 3 fő
- az intézmény dolgozói közül 1 fő
- fenntartó képviselőjében 1 fő

A működés részletes szabályait az Érdekképviselői Fórum Szakmai Szabályzata tartalmazza.

3.11. A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

Az intézmény közalkalmazottai körében csak olyan személy lehet alkalmazásban, akivel szemben nem áll fenn a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi. XXXI. törvény kizáró tényezője.

Az intézmény dolgozóinak munkahelyi etikáját, az intézmény Etikai Kódexe fogalmazza meg. Az intézmény dolgozóit és vezetőjét panasztétel esetén munkáltatójuk és fenntartójuk védelme illeti meg a kivizsgálási időszak végéig.

A dolgozók személyes adatai a személyes adatok kezelésére vonatkozó és titoktartási szabályok szerint kezeltek. Az alkalmazotti közösség munkaszervezése során különös figyelmet kap a család és házasság intézményének védelme. Különös védelem illeti továbbá a várandós anyát és a kisgyermeket nevelő anyát. A dolgozók érdekeinek figyelembe vétele nem befolyásolja hátrányosan a bölcsődei ellátásban, valamint alapellátáson túli szolgáltatásokban résztvevő kisgyermekek érdekeit.

3.12. Gyermekélelmezés a bölcsődénkben

A gyermekek étkezését a mellettünk működő Általános Iskola Étkezdé konyhájáról oldjuk meg.

A kijelölt úton, zárt tároló edényekben érkezik a tálaló konyhába az étel.

A bölcsőde-étkezésre a 9/1985. (X.23.) EüM.-BkM.számu „Az étkeztetéssel kapcsolatos közegészségügyi szabályokról” szóló együttes rendelet vonatkozik, mely a megvalósításban meghatározó.

Az étrendet a korszerű táplálkozási elvek és konyhatechnikai eljárások figyelembe vételével szakképzett élelmezésvezető, bölcsőde gyermekorvosa, és a bölcsőde vezetője állítja össze. Bölcsődénkben napi 4 étkezést (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna) biztosítunk a gyermekek számára. Ez a napi étkezések és energiaszükségletek 75%-a. Minden évszakban ügyelünk a szükségleteknek megfelelő, elegendő

folyadékfogyasztásra, szomjoltásra legtöbbször vizet adunk, tízóráira pedig gyümölcslevet biztosítunk. A heti étrendet a szülők számára elhelyezzük a faliújságokon.

Kiemelten fontosnak tarjuk a jó minőségű gyermekélelmezést. Rendszeresen, és minden részletre kiterjedően (időre történő elkészítés, minőségromlás nélküli szállítás, kisgyermeknevelők munkája) ellenőrizzük.

A bölcsődei élelmezésünk során a korszerű csecsemő - és kisgyermek táplálkozási elveket és normatívákat vesszük figyelembe úgy, hogy a táplálék:

- mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű,
- a higiénés követelményeknek megfelelő,
- megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített,
- élvezhető legyen.

3.13. Tárgyi feltételrendszer bemutatása

Bölcsődénk tárgyi feltételeit a szakmai követelményeknek megfelelően, egységes szempontok alapján alakítottuk ki. A gyermekek életkorának, fejlettségének megfelelő bútorzattal, gondozási eszközökkel, korszerű játékokkal rendelkezünk. A szabad mozgást, játékot lehetővé tevő, biztonságos környezetben neveljük a gyermekeket.

Az intézmény épülete 2008 nyarán teljeskörű felújításon esett át. Így az épület kívül, belül a mai kor igényeinek megfelelő állapotban van.

Csoportszobák

Az alapterület megfelel a férőhelyszámnak. A berendezést a csoportlétszámhoz és a gyermekek fejlődéséhez igazítjuk. A bútorok megfelelő elhelyezésével alakítjuk ki az elkülönített, nyugodt játszóhelyeket. Elegendő hely van a nagymozgásos tevékenységekhez és a csendes játékokhoz. A csecsemők, a járnivaló gyermekek számára biztonságos gyerekágy van. Puhaságot játszópárnákkal, ülőpárnával, kuckóval, mesesarokkal, pihenési lehetőségekkel biztosítjuk. Saját helye van a gyermekeknek az asztaloknál. Állandó hely, jellel ellátott saját ágy van a nyugodt alváshoz. A kisgyermeknevelők ülőhelyéről jól belátható a szobák területe.

Fürdőszobák

A gondozáshoz használt terület biztonságosan megközelíthető. A célszerűen, megfelelően elhelyezett eszközök (pelenkázó, kisszék, törülköző-, és fésűtartó, egész alakos tükör, szennyestartó, stb.) segítik a gondozás folyamatosságát. A padló könnyen tisztítható, csúszásmentes. A gyermekvéde és a mosdó elérhetőségét szükség esetén dobogóval is biztosítjuk. A gyermekméretű eszközök lehetőséget adnak az önálló tevékenységhez, a helyes szokások elsajátításához. A szájöblítéshez, fogápoláshoz a szülők biztosítanak a gyermek fejlettségének megfelelő eszközöket. Az otthonról hozott pelenkákat, nedvestörlőt, krémet rendezetten, külön jellel ellátott helyen tartjuk. A gyermekek személyes tárgyainak megkülönböztetésére jeleket használunk.

Gyermeköltözők

A faliújságokon elhelyezzük a neveléssel, gondozással kapcsolatos aktuális tájékoztatásokat, egyéb információkat. Pelenkázóasztal, gyermekpad van az öltözőkben. A gyermekek váltóruhája jellel ellátott szekrényekben helyezhető el. A babakocsik, és az otthonról hozott nagymozgásos játékok elhelyezésére tárolóban van lehetőség. A szülők számára biztosítjuk a várakozáshoz szükséges feltételeket.

Tornaszoba

Az időjárás függvényében (téli hónapokban, esős időben) szolgálja a gyermekek számára a különböző mozgásformák és mozgásfejlesztő eszközök használatát, kipróbálását. A terem bordásfallal felszerelt, tornapad, nagyobb trambulín, csúszda, libikóka, motor, hullahoppkarka használatával biztosítja a gyermekek szórakozását, fejlődését.

Fedett terasz

A forró nyári napokon és esős időben is fedett, védett helyet biztosít a gyermekek számára.

Tálaló- melegítő konyha

A hozzá tartozó HACCP előírásnak megfelelő kiszolgáló helyiségekkel.

A helyiségek díszítése

Törekszünk a vizuális ingerek egyensúlyának biztosítására, az esztétikus környezet kialakítására. Az évszakoknak, ünnepeknek megfelelően, ízlésesen, mértékletesen díszítjük a helyiségeket.

A gyermekek által készített síkbeli (firka, rajz, stb.) és háromdimenziós alkotásokat (gyurmafigura, építmény, fűzőcske, stb.) a gyerekek számára látható, megérintható magasságba tesszük. A képeket biztonságos megoldással rögzítjük, védjük (pl. fóliával).

Textíliák

A gyermekek saját ruhában, lábbeliben tartózkodnak a bölcsődében. Textilpelenkát a szükséges gyermekek gondozásához használunk. A törülközőket a fenntartó biztosítja a gyermekek számára, az ágynemű mindenkinek a sajátja, amit a szülők kéthetente visznek haza tisztításra (szükség és igény szerint korábban is). A gyermekek személyes használati tárgyait jellel ellátjuk. Gondosan mossuk, fertőtlenítjük a textíliákat.

Játzóudvar

A bölcsőde játszókertje fakerítéssel, a jogszabályoknak megfelelően el van különítve az óvoda udvarától. Változatos mozgáslehetőségeket biztosítunk minden évszakban a mobil játékokkal (csúszda, labdák, motorok, autók, stb.), szabványnak megfelelő homokozóval, motoros pályával.

A gyermekhomokozóban jó minőségű, gondozott homok található. Az udvar nagy füves területei ideálisak a futkározáshoz, az ugráláshoz. Az árnyat adó fáink védelmet nyújtanak a tűző nap melege ellen. Nyári időszakban a nap jelentős részét az udvaron töltjük, persze a téli időszakban is szívesen játszanak a gyerekek a hóban, hógolyóznak vagy éppen hóembert építenek.

Játékkészlet

A játékkészlet összeállításánál figyelembe vesszük az egészségügyi és a pedagógiai szempontokat, a gyermekcsoport összetételét, létszámát. Fontosnak tartjuk, hogy biztonságos környezetben, jó minőségű, korszerű játékokkal, fejlesztőeszközökkel játszassanak a gyermekek. Biztosítjuk az anyag és a funkció szerinti változatosságot, a nemenkénti játékokat. Többségében természetes anyagú és természetes színű játékokat kínálunk. Funkció szerint csoportosítjuk, gyermekmagasságban helyezünk el a játékokat. Változatos eszközöket kínálunk minden tevékenységformához (manipuláció, konstruálás, utánzás, nagymozgás, szerepjáték, stb.). A csoportokban babakonyhát, fodrászsarkot, boltot rendezünk be. A nemi szerepek kialakulását erősítjük „fiús” és „lányos” játékokkal. Ötletes házilag készített játékokkal, hangszerekkel, bábokkal bővítjük a készletet. A kognitív képességek fejlesztéséhez különböző logikai játékok (kirakók, dominók) vannak. Legalább két különböző építőjáték van a csoportokban, típus szerint csoportosítva, kosarakban elhelyezve. Minden korcsoportban vannak ismeretadó és mesélő

képeskönyvek az aktuális évszaknak, ünnepnek megfelelően. Az alkotótevékenységekhez állandó jelleggel biztosítjuk a rajzpapírt, a zsírkrétát, a gyúrmát. Mozgásfejlesztők (labda, ugrálólabda, kisautó, stb.) vannak a szobákban is. Néhány játék (pötyi), egyéb eszközök (olló) kisgyermeknevelői felügyelettel használható. Ezeket magasabb helyre tesszük. Az otthoni játékokat, átmeneti tárgyaikat behozhatják, s ezeket igény szerint használhatják a gyermekek. A játékaikat rendszeresen tisztítjuk, fertőtlenítjük. A készletet lehetőségeinkhez mérten folyamatosan bővítjük, fejlesztjük.

3.14. Személyi feltételek

A gyermekek nevelését- és gondozását 5 fő felsőfokú végzettséggel rendelkező csecsemő - és kisgyermeknevelő és 2 fő középfokú végzettséggel rendelkező kisgyermeknevelő látja el.

Bölcsődeorvos: 1 fő

Technikai dolgozó: 3 fő

Megnevezés	Fő	Szakképesítés Végzettség	Megjegyzés
Szakmai vezető	1	Csecsemő és kisgyermeknevelő gondozó Felsőfokú szakképesítés	(ill. pedagógusdiploma)
Kisgyermeknevelő	2	Csecsemő és kisgyermeknevelő gondozó Felsőfokú szakképesítés	
Kisgyermeknevelő	2	Csecsemő és kisgyermeknevelő diploma	
Kisgyermeknevelő	2	Kisgyermekgondozó, nevelő Középfokú szakképesítés	

4. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS - GONDOZÁS ALAPELVEI

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formája. A bölcsődei ellátás célja, hogy segítse a családban nevelkedő gyermekek sokoldalú harmónikus fejlődését, egyéniségének kibontakoztatását az életkori és egyéni sajátosságok, az eltérő fejlődési ütem figyelembe vételével. A hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása és az esélyegyenlőség biztosítása. A csoportban nevelhető- gondozható sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekeknek, minél fiatalabb életkortól a gondozásba ágyazott fejlesztéssel segíteni.

4.1. A családi nevelés elsődlegességének tisztelete

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait megismerve, tiszteletbe tartva azt erősítve vesz részt a gyermek nevelésében-gondozásában. Meg kell ismernünk a családi élet értékeit, aztán átültetni a bölcsődei gyakorlatba. El kell érni hogy a családok intenzíven bekapcsolódjanak a bölcsőde életébe.

4.2. A nevelés - gondozás egységének elve

Kisgyermeknevelőink jól tudják, hogy a gondozás és nevelés a rájuk bízott gyermekek esetében elválaszthatatlan egységet alkotnak. A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom. A gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre.

4.3. Az egyéni bánásmód elve

Tényként fogadjuk el, hogy nincs két egyforma gyermek a bölcsődében. A kisgyermeknevelő meleg, szeretetteljes odafordulással, a gyermek életkori és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését. Fontos, hogy a bölcsődébe járó gyermekek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt elfogadását akkor is, ha lassabban fejlődik, akkor is, ha esetleg több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől; ha sajátos nevelési igényű; ha viselkedése bizonyos esetekben különbözik a megszokottól, emiatt nehezebben kezelhető. A kisgyermeknevelő elfogadja, tiszteletben tartja a gyermek vallási, etnikai hovatartozását és a lehetőségek szerint segíti az identitástudat kialakulását és fejlődését, segíti a saját és más kultúra és hagyományok megismerését és elfogadását. Az egyes gyermekek sajátos egyéni igényeit figyelembe kell venni, ugyanakkor az egészséges és problémás fejlődésmenetek közötti különbséget a bölcsődei szakembernek fel kell ismernie.

4.4. A biztonság és a stabilitás elve

A gyermek személyi- és tárgyi környezetének állandósága („saját” kisgyermeknevelő-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok

egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

4.5. Az aktivitás, az önállóság segítésének elve

A gyermek felé irányuló szeretet, az elfogadás és empátia fokozzák az aktivitás iránti vágyat. Ezért a gondjainkra bízott gyermekek részére biztonságos és tevékenységre motiváló környezet megteremtésére törekszünk, és a próbálkozásaikhoz elegendő időt biztosítunk. Fontos számunkra a gyermek ösztönzése, megnyilvánulásainak elismerő, támogató, az igényekhez igazodó segítése.

4.6. A gyermeki személyiség tiszteletének elve

Kisgyermeknevelőink a gyermekek jogait előtérbe helyezve látják el a gyermekeket. A gyermeknek joga van a fejlődéséhez szükséges minden segítséget, lehetőséget megkapnia. Kisgyermeknevelőink minden gyermeket individumnak tartanak. Ez kisgyermeknevelőinkben, a gyermekekkel való minden tevékenységük folyamán, interakcióinkban prioritásként megfogalmazódik, és pozitív hatásként hat a gyermekekre. Mindez megnyilvánul a kisgyermeknevelői attitűdben, kommunikációban.

4.7. Az egységes nevelő hatások elve

A nevelés értékközvetítés és értékteremtés egyben. Eredményessége érdekében fontos, hogy a gyermekkel foglalkozó felnőttek – a közöttük lévő személyiségbeli különbözőségek tiszteletben tartásával – a gyermek elfogadásában; a kompetenciájának és pillanatnyi szükségleteinek megfelelő fizikai és érzelmi biztonság és szeretetteljes gondoskodás nyújtásában; öntevékenységének biztosításában egyetértsenek; az alapvető értékek, erkölcsi normák és célok tekintetében nézeteiket egyeztessék; nevelői gyakorlatukat egymáshoz közelítsék

5. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS - GONDOZÁS FELADATAI

A családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátása, fejlődésük, emellett a szocializáció segítése. A bölcsődében töltött időszak a korai szocializáció ideje, amely a személyiség fejlődése szempontjából döntő jelentőségű. Ebben az életkorban a gyermek mind testileg mind lelkileg sérülékeny, kiszolgáltatott. A gondozás célja, hogy a gyermek testileg-lelkileg kiegyensúlyozott legyen. A nevelés célja, a pszichológiailag, szociálisan érett, harmónikus személyiség kialakulásának segítése. Ez a felnőtté válásig tartó folyamat a bölcsődében kezdődik. A bölcsődei nevelés célja ennek a fejlődési folyamatnak az elősegítése az egyéni igények figyelembevételével.

5.1. Egészségvédelem, egészséges életmód alakítása

"A természet hatalmas, az ember parány. Ezért az ember léte attól függ, hogy milyen kapcsolatot tud teremteni a természettel, mennyire érti és használja fel erőit a saját hasznára."

(Szentgyörgyi Albert)

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Az egészséges életmódra nevelés mai életünkben felértékelődött, fontossága hosszú távon meghatározza a felnövő gyermekek önmaguk által kialakított életstílusát. Az egészséges életmód magában foglalja a környezettel való harmónikus együttélést, a természet szeretetét és védelmét. Pozitív kapcsolat kialakítása, a természeti és társadalmi környezettel. Gyermekeink testi és lelki fejlődését már a bölcsődébe lépés előtt alapvetően meghatározzák a család szociális, kulturális és anyagi körülményei, melyek egyénenként különbözőek. Bölcsődébe lépéskor a családi nevelésnek, a bölcsődei mentálhigiénének jelentős szerepe van.

Tevékenység célja:

- A helyes életritmus megszervezése, az ehhez kapcsolódó gyermeki tevékenységek és az ezen alapuló egészséges életmód szokásainak kialakítása.

Egészségnevelésünk célja:

- Az egészséges életmód és szokások megalapozása, kialakítása
- Tudják és érezzék a gyermekek, hogy az egészség érték, melyet védeni és őrizni kell
- Kikerülni, vagy leküzdeni a rájuk leselkedő veszélyeket;

Alapjául az egészség három oldala szolgál: a testi- lelki és a társadalmi egészség, amelyek csak együttesen, kölcsönösen kiegészítve egymást értelmezhetők.

Feladatunk:

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése
- helyes táplálkozások, higiénias szokások kialakítása

Az egészséges életmód kialakítását szolgáló tevékenységeink:

- Kirándulások, rövid séták
- Gyümölcs-, és zöldségnapok (idénygyümölcsökkel való megismerkedés)
- Mindennapos ritmikus mozgás kezdeményezések
- Láb- és tartásjavító torna
- Mozdásfejlesztő eszközök egész napos használata

5.2. Az érzelmi fejlődés, szocializáció segítése

" Az ember úgy is nő, mint a fa, gyökereivel szerteágazó, rostjaival minél több, épebb kapcsolattal szívja, a világot annál magasabb lombot vethet."

(Németh László)

A gyermekek alapvető szükséglete az érzelem, amely szubjektív állapotát, környezetéhez való viszonyát fejezi ki. Minden gyermek másként igényli a szeretetet, minden gyermek más érzelmekkel közelít a felnőttekhez, társaihoz. Ennek meghatározója az otthonról hozott érzelmi attitűd. A gyermekek szocializációja a családban kezdődik, és a bölcsődében folytatódik.

A gyermekjellemző sajátossága még a magatartás érzelmi vezéreltsége is. A személyiségen belül az érzelmek dominálnak, így elengedhetetlen, hogy a gyermeket érzelmi biztonság, derűs környezet és szeretetteljes légkör vegye körül. Fontos, hogy a gyermeket a bölcsődébe kerüléskor kellemes hatások ériék. A kisgyermeknevelő nem anya, csak pótolja az anyát, amíg az távol van, így a gyermek és kisgyermeknevelője között szükséges az érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakítása. Minden tevékenységünket érzelmi alapon kell megközelíteni. Az érzelmeinken keresztül tudunk rájuk hatni.

Az adaptációs időszak hosszát is rugalmasan, a gyermekek igényeihez igazodva változtatjuk. Derűs légkört biztosítunk, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségeket lehetőség szerint megelőzzük, ill.

csökkentjük, a gyermeket segítjük az esetlegesen átélt nehézségeik feldolgozásában. Mint ahogy már mondtuk a kisgyermeknevelő - gyermek közötti szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakítására törekszünk. Tehát a kisgyermeknevelő keze, ahogyan hozzáér, a tekintete, ahogyan ránéz, mind-mind melegséget, biztonságot kínáljon a gyermeknek. Dicsérjük, erősítsük a helyes magatartást. Éreztessük velük, hogy mennyire elégedettek vagyunk az ilyen fajta megnyilvánulásokkal. Azonban juttassuk kifejezésre a nem tetszésünket helytelen viselkedés esetén. Éreztessük, hogy szomorúak vagyunk, ha nem megfelelően viselkednek. Ilyenkor tanulják meg a különböző érzelmi állapotok kifejezését, hogy ők maguk is ki tudják fejezni saját érzelmeiket egymással és kisgyermeknevelővel szemben is.

Erősítjük a társas kapcsolatok kialakulását, az együttélés szabályainak elfogadását, a másik ember iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődését. Lehetőséget teremtünk a kisgyermeknevelővel és a társakkal közös élményekre. A kisgyermeknevelő feladata felébreszteni és fenntartani a kommunikációs kedvet kérdésekkel, figyellel, válaszokkal.

A hátrányos helyzetű, lassabban fejlődő vagy nehezen szocializálható gyermekek többlettörődést igényelnek, melyet a nevelőnek biztosítani kell, szükség esetén akár szakember bevonásával is. A többlettörődést azonban úgy kell megoldani, hogy ezzel párhuzamosan a többi gyermek ne szenvedjen hiányt.

5.3. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A bölcsőde változatos tevékenységet biztosít a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára építve, melyeken keresztül tapasztalatokat szerezhet önmagáról, tárgyi, természeti és társadalmi környezetéről. A gyermekek igényeihez igazodó közös tevékenységek során élményeket, viselkedési – és helyzetmegoldási mintákat nyújtunk. Támogatjuk és fejlesztjük a gyermekek önállóságát, aktivitását és kreativitását. Az önálló véleményalkotásra, a döntésre, a választásra való képessé válást segítjük és támogatjuk a gyermekek ilyen irányú törekvéseit. Olyan ismereteket nyújtunk, melyek segítik a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását. A gyermekek tevékenységét támogató – bátorító odafigyeléssel kísérik, megerősítjük. A modern pedagógiai kutatások egyre nagyobb jelentőséget tulajdonítanak a korai tanulási folyamatoknak. Bölcsődénkben kiemelten foglalkozunk ezeknek a folyamatoknak a tervezésével, mindazokkal az egyéni és életkori sajátosságokkal, amelyek befolyásolják a kisgyermekkorai tanulást, az én,- szociális, és tárgyi kompetencia fejlődését.

6. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS - GONDOZÁS FŐBB HELYZETEI

6.1. Gondozás

A gondozás és nevelés összefüggése jól ismert pedagógiai tézis. Bizonyos álláspont szerint a bölcsőde inkább gondozó, az óvoda inkább nevelő-(oktató) intézmény. Nyilvánvaló, hogy ebben a formában egyik sem igaz. Alapfelfogás, hogy "gondozás közben nevelünk". A nevelés és a gondozás elválaszthatatlan egységet alkotnak. A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom: a gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódnak csak a gondozási helyzetekre.

A gondozás (öltözködés, tisztálkodási műveletek, illetve a WC- használat, kézmosás, étkezés) és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben a lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése valamint az elegendő idő biztosítása, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel. A kisgyermeknevelő fontos feladata, hogy a bölcsődébe kerülő kisgyermekekkel meleg, szeretetteljes odaadással segítse a fejlődését. Figyelembe kell venni a kisgyermek életkorát, fejlettségét, egyéni sajátosságait. Minden gyermek részére fontos az, ahogy megfogja a kisgyermeknevelő, hogyan mosdatja, pelenkázza, vagy öltözteti.

A gondozás szervezése

A gondozást az ölelkezési időben a saját kisgyermeknevelő, azon túl a társ- kisgyermeknevelő végzi. Távollét esetén a helyettesítést a gyermek számára ismerős kisgyermeknevelő látja el. A napirendet úgy alakítjuk, hogy elkerülhető legyen a párhuzamos gondozás. A gondozásokat úgy szervezzük, hogy elegendő idő jusson a gyermek nyugodt, zavartalan ellátásához, a gyermek aktív együttműködéséhez, a helyes szokások gyakorlásához.

Gondozási műveletek

Pelenkázás, bili, WC-használat. A gyermekek pelenkázásához egyszer használatos saját pelenkát használunk. A pelenkát naponta többször cseréljük: reggelente szükség szerint, tízórai előtt szükség szerint, ebéd előtt és alvás után minden pelenkás gyermeket tisztába teszünk. A széketes pelenkát azonnal kicseréljük. A gyermek igényei és fejlettsége szerint a pelenkacserét a pólyázón fektetve vagy állva végezzük. Csak az enyhén vizeletes gyermeknél használunk törülközőt az alsó test törlésére. A széketes gyermekeknél a folyóvizes lemosást alkalmazzuk. A folyóvizes lemosás tisztább, és kellemesebb komfortérzést ad. A lemosás alatt lehetőséget biztosítunk a vízzel való ismerkedésre, és az

együttműködésre. Az otthon bilit használó gyermekek a bölcsődében is bilit használhatnak, a gyermek WC-t, mint lehetőséget ajánljuk fel. A WC-papír használatát a fiúknak is ajánljuk, a kislányoknak a törlést a kisgyermeknevelők segítik. A szobatisztaság kialakulását nem sűrgetjük, tiszteletben tartjuk az egyéni érési tempót.

Testápolás

Testünk tisztasága nem csak elégedettséget és jó érzést ad, hanem a betegségek megelőzésében is szerepe van. Az alapvető tisztasági szokások kialakítását már kisgyermekkorban el kell kezdeni. Játék, egyéb tevékenység folyamán a gyerekek keze gyakran piszkos lesz, ezért gyakran kezet mosunk. Mindig kezet mosunk pelenkacsere és a WC használat után. Fontos feladatunk a helyes kézmosás tanítása, ezek során folyékony szappant használunk. A kézmosást, törülközést személyes példaadással segítjük. A tükör előtti fésülködés a mozdulatok gyakorlása mellett, a testséma kialakulása, a saját test jellemzőinek megismerése szempontjából is fontos. Ezért egész alakos tükroket használunk. A gyermekek egyéni fejlettségének megfelelően kerül sor a szájöblítésre, fogmosásra.

Tanítjuk a helyes orrfújást, a papírsebkendő használatát. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermek ruházata tiszta, izléses, kényelmes, legyen. Lábbelijük kényelmes, stabil járást biztosítson. Elegendő időt adunk a gyermekeknek az öltözésre, vetkőzésre. Segítjük, figyelemmel kísérjük tevékenységüket, így elkerüljük, hogy a ruhát, cipőt, stb. helytelenül vegye fel, kényelmetlen legyen számára vagy elmenjen a kedve a további együttműködéstől. A helyes öltözködéssel az esztétikai érzéket, az igényességet is megpróbáljuk fejleszteni. A gombolást, fűzést játék közben is gyakorolhatják. A testápolással kapcsolatos szokáskialakítást következetesen végezzük, azzal a céllal, hogy a gyermekekben kialakuljon az igény, és szokássá váljon a kéz- arcmosás, az alapos törlés, a fogmosás, a fésülködés, és az igényes, rendezett öltözködés.

Étkezés

Az egészséges életmódra nevelés része, az egészséges táplálkozás is. Fontos feladatunk a gyermekek megfelelő táplálása, az önálló étkezés tanítása, a helyes étkezési szokások kialakítása. Eredményünk, hahelyesen, örömmel, jó étvággal fogyasztják az ételt. A gyermekek koruk és fejlettségük szerint, ölben vagy asztalnál ülve, gondozási sorrendben étkeznek. Mindig figyelembe vesszük az egyéni tempót is. Az étkezések közel azonos időben, kultúrált körülmények között, derűs légkörben zajlanak. Az ételt a kisgyermeknevelő megkóstolja, mielőtt odaadja, meggyőződik arról, hogy fogyasztásra alkalmas -e. A gyermekek játékból, hívásra érkeznek az asztalhoz, saját megszokott helyükre ülnek.

A kisgyermeknevelő biztosítja a nyugodt, zavartalan étkezést. A helyes étkezési kialakítására nagy hangsúlyt fektetünk. Az új ízeket fokozatosan vezetjük be, ösztönözzük, de nem kényszerítjük a gyermekeket az étel elfogyasztására. A szülőkkel információkat cserélünk a gyermek étkezési szokásairól. Az étkezésről a kisgyermeknevelők feljegyzést készítenek a gyermekek egyéni dokumentációiba.

Pihenés, alvás biztosítása

Gyermekeinknek biztosítjuk a nyugodt alvás feltételeit. A gyermekek akkor játszanak, vesznek részt aktívan a bölcsőde mindennapjaiban, ha egyéni igényük szerint megfelelő időt, lehetőséget biztosítunk pihenésre, alvásra. Bölcsődénkben gyermekfektetőn, kiságyban pihenhetnek a gyermekek. Egyéni bánásmóddal, testközelséggel, simogatással segítjük az elalvást. Alkalmazkodunk a gyermekek egyéni alvási szokásaihoz. Pl.: cumi, megszokott kendő, kedvenc maci, stb. használata. Ébredés után csendes játékra van lehetőség, ügyelünk arra, hogy a korán ébredők a még alvókat ne zavarják.

6.2. Játék

" A játék korántsem játék, nem pusztá szórakozás, időtöltés, hanem fontos ismeretek szerzésének és kifejezésének módja, valamint a kínzó belső feszültség csillapításának, az „öngyógyításnak” is eszköze.” (Ranschburg Jenő)

A játék spontán, önkéntes módon jön létre, nincs külső célja, önmagáért való. Együtt fejlődik más funkciókkal. A gyermek „megtanul” koncentrálni, tervezni és közben saját elképzeléseit is megvalósítja. Játék közben a vágyak, érzelmek kerülnek előtérbe, és nem érvényesülnek a környezet korlátai. Elkülöníti a valóságot a játéktól, de beviszi a valóság tárgyait, hogy élményeit vágyait ezáltal érvényre jutassa.

A nyugodt játék feltételei:

- megfelelő csoportlétszám
- nyugodt légkör
- kisgyermeknevelői állandóság
- a csoportszoba megfelelő berendezése
- a játékok minősége, mennyisége, elhelyezése

A kisgyermekenvelő feladatai:

- a játék feltételeinek biztosítása
- elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, kreativitást támogató nevelői magatartás
- társas kapcsolatok fejlesztése
- kisgyermekenvelő a gyermek igényeinek, a helyzetnek megfelelően vállal szerepet a játékban
- ötleteivel, javaslataival színesítheti a gyermekek által kezdeményezett játékokat

A nevelés szempontjából nem csak az lényeges amit a gyermek tesz a játékban, hanem az is amit a játék tesz a gyermekkel.

A játék révén a gyermek kielégítheti szükségleteit:

- a szeretetszükséglet kielégítését a meghitt, bizalmas légkör megteremtésével érjük el
- a tisztelet, az önbecsülés szükséglet kielégítése a gyermek emberi méltóságának tiszteletben tartásával érjük el
- az önmegvalósítás szükségletét akkor elégítheti ki a gyermek a játékban, ha engedjük saját elgondolásait megvalósítani

Játék tulajdonságai:

- A játék a bölcsődés korú gyermekek alapvető tevékenysége
- Örömet szerez
- A játék önmagáért való
- Nem feladat
- Ismerkedik a vilggal, a tárgyakkal, a tárgyak tulajdonságaival
- Érzékszervei pontosabban működnek
- Megfigyelőképességük megbízhatóbbá válik, koncentrációjuk fejlődik
- Gazdagítja képzeletét, gondolkodását, szemléletét
- Lehetőségek, döntések mérlegelésének fejlődése
- Tapasztalatszerzés, megélés- beleélésé fejlődése
- Negatív tapasztalatok, élmények kijátszása, eljátszása

A játék legyen:

- Színes, felhívó erejű, ösztönözzön a játékra
- Könnyen tisztítható, higiénikus

- Mérete legyen megfelelő
- Igazodjon a gyermek életkorához
- Élethű és balesetmentes legyen, és megfelelő mennyiségű
- A játékok megfelelő elrendezése a nyitott polcokon
- Túlzsúfoltság kerülése

Játékidő:

- A bölcsődében a gyermekek játéka napirendhez kötött, a legtöbb időt a játékra szükséges fordítani.
- Ez a játékidő azonban nem összefüggő, hanem sok más tevékenységgel (étkezés, tisztálkodás, alvás, játékos ismeretszerzés) színesített, így válik lehetővé, hogy a nap bármely időszakában szabadon játsz hassanak.

6.3. Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak bölcsődénkben nincs helye. Ebből kiindulva bölcsődei nevelésünk, gondozásunk területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Kisgyermekkori tanulásnak tekintünk minden olyan tapasztalatot vagy információszerzési folyamatot, amelyben tartós változás jön létre a viselkedésben vagy a gondolkodásban. Egyéni fejlődés üteméhez igazodáson pedig azt értjük, hogy nem cél sem hátráltatni, sem siettetni egy kisgyermeknél a fejlődés menetét, meg kell találni egyénre szabottan az optimális szintet, különös tekintettel az esetlegesen részképességekben elmaradt gyermek, illetve a kiemelkedő képességű gyermek esetében is.

Mindezeket figyelembe véve intézményünkben a tanulás tevékenység illetve tevékenységbe ágyazottan történik, melynek legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, valamint a felnőttel és a társakkal való tapasztalatokban és élményekben gazdag együttes tevékenység, kezdeményezés és kommunikáció.

A tanulás formái:

- utánzás és mintakövetés,
- spontán játékos tapasztalatszerzés,
- a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás

Fontos szempontunk, hogy az érdeklődés felkeltésével a tevékenység belső késztetésből fakadjon, ne legyen kényszer!

Kiemelkedően fontosnak tartjuk a felnőttre, a bölcsőde minden dolgozójára kötelezően, a modellértékű viselkedést, keresztény szellemű tanítást. Fontosnak tartjuk a keresztény értékek követését. A kisgyermek utánozza a hozzá érzelmileg közelálló személyt, felnőttet, nem képes szelektálásra. A kisgyermek környezetében lévő felnőtt minden tevékenysége nevelőértékű. Az ismeretátadást nem értelmezzük szűk, néhány perces, kötetlen kezdeményezésekre, hanem éppen ellenkezőleg, kiszélesítjük azt, a teljes bölcsődei tartózkodás idejére.

6.4. Mozgás

A kisgyermek alapvető lételeme a mozgás, nem tud nem mozogni.

Csecsemő - és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki és fejlődnek. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Megpróbáljuk maximálisan kihasználni a tér lehetőségeit, a mozgásigény kielégítésére. Mind a csoportszobában mind az udvaron biztosítjuk a gyermekek számára a minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, így rendezettebbé válik a mozgásuk.

A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgásaktivitás fenntartása. Fontos szempont, hogy a környezet balesetmentes legyen, a veszélyforrásokat kiküszöböljük. A csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésére, pl.: hempergő, elkerített szobasarok.

Ha az időjárás viszonyai miatt nem tudunk a gyermekekkel kimenni a játszóudvarra, a csoportszoba mellett kihasználjuk a tornaszobát és a fedett épületrészt is a mozgásigény kielégítésére. Az udvari játékok (motor, csúszda, mászóka, labda, talicska, roller) használata mellett az udvaron gyakorolhatják a futást, járást, ugrálást.

Fontos feladatunk a megfelelő napirend kialakítása, hogy elegendő idő jusson a gyermek számára a mozgásra, a különféle mozgásformák gyakorlására, újak elsajátítására.

A napirend részeként **játékos torna** gyakorlása közben használjuk:

- a tornapadot, a mozgásfejlesztő eszközöket (trambulín, hinta)
- a bemelegítésnél végzett gyakorlatokat mondókákkal kapcsoljuk össze (Cini -cini muzsika, Ugrálunk, mint a verebek, Fújja szél a fákat)

- az egyes mozgásformák kidolgozása során szem előtt tartjuk, hogy javítsák az egyes izomcsoportok fejlődését, erősödését, javítsák a gyermekek tartását, mozgáskoordinációját (ugráló labda, hullahoppkarika)
- a tervben megtalálhatóak a csoportszobában végzett gyakorlatok, a mozgásfejlesztő eszközeivel történő torna, a paddal, babzsákkal és labdával végzett gyakorlatok
- eszköz nélküli gyakorlatokat is végzünk, ilyenek pl. a testrészek megnevezésére irányuló simogatós, csiklandozós, kéz-, ujj-, lábjátékok
- következő részben a nagymozgást és a mozgáskoordinációt fejlesztő utánzó gyakorlatokat, ezen belül láb, kar mozdítására, járásra, rúgásra épített és összetett gyakorlatokat végzünk
- rendszeresen énekelünk, mondókázunk a játékosságot szem előtt tartva

6.5. Alkotó tevékenység

Az esztétikum már nagyon korai életkortól hat a kisgyermekre. Rácsodálkozhat a természet szépségeire, egy hallott énekre, a látott környezetre, ahol jól érzi magát, valamint a csoportszobára. Bölcsődés korban a gyermek számára maga a tevékenység az öröm forrása, nem az eredmény. A gyermek alkotókedvét ébren kell tartani. Ezt nagy mértékben segíti az elismerés, a megbecsülés, a dicséret. Az alkotáshoz is mindig elegendő időt kell biztosítanunk.

A bölcsődei alkotó tevékenység körébe sok minden beletartozhat, a teljesség igénye nélkül:

- papírtépés
- papír, terményragasztás
- festés különböző módjai (újj festés, nyomdázás)
- rajzolás, színezés
- gyúrmázás, festés
- ragasztás
- építés

Néhány fontos jellemző:

Rajzolás:

A rajzfejlődés a játékban történő tevékenységek során alakul. Minden gyerek szeret rajzolni, erősíti alkotási vágyukat, kreativitásukat, képzeletvilágukat.

A bölcsődés korú gyermekek firkákat, szabálytalan köröket, „madárfészket”, vonalakat készítenek.

A rajzolás, festés nagy öröm számukra, szinte naponta kapnak színes ceruzát, zsírkrétát.

Gyúrmázás:

Ügyesen gyúrják, sodorják, nyújtják a gyúrmát. A 2,5 – 3 éves gyermekek már kígyót, csigát, kis golyókat is képesek készíteni. Az alkotás során a gyermekek észreveszik a tárgyak hasonló és különböző jellemzőit, a dolgok és jelenségek közötti összefüggéseket.

Gyúrmázás közben sokat beszélnek, az alkotás, közlési vágyat ébreszt a gyermekekben.

Építés, konstruálás:

Az építés is mindennapos tevékenység. Természetes kihívást jelent a gyermek számára, (mert meg kell valahogy építeni az alagutat, a tornyot vagy a garázst). Gondolkodásra készíti, ösztönzi és fejleszti kreativitását.

Fontosnak tartjuk az alkotótevékenységek *tervezési, előkészítési, szervezési kérdéseit*, mert e tevékenységek eredményessége, - a gyermekek számára pozitív élményként való megjelenése – csak akkor várható, ha:

- tiszteletben tartjuk a gyermek alkotó kreativitásának megélését
- nem kényszerítjük a gyermeket a sémákban való gondolkodásra
- a produktum létrehozásának öröme mellett az alkotás öröme dominál
- bátorítással, dicséréssel ösztönözzük a kisgyermeket
- a produktumokat, alkotásokat megbecsüljük, felhasználjuk a csoportszoba, átadó dekorációjában.

Kialakult gyakorlat:

- A gyermekek számára biztosítjuk, hogy a nap folyamán, szabadon rajzolhassanak, festhessenek, ragaszthassanak és gyúrmázhassanak
- A feltételek biztosításánál figyelembe vesszük a csoportba tartozó gyermekek fejlettségi szintjét. E tevékenység során a felnőtt óvó-segítő figyelme biztosított
- A kisgyermeknevelő a technikákat, az anyagokkal és eszközökkel való bánásmódot megmutatja, de soha nem mondja meg, hogy mit alkossanak
- A felnőtt nem ösztönzi a mintakövetést, kész vizuális panelek másolására nem készítjük a gyermeket
- Az alkotó tevékenységhez minden lehetséges anyagot és eszközt felhasználunk: ceruza, ecset, dugó, szivacs, kréta, zsírkréta, fa, kő, termés, különböző színű és minőségű papír
- A tevékenységek kezdeményezésénél alkalmazkodunk az aktualitásokhoz (ünnepek, évszakok).

- A gyermeki alkotásokat tiszteletben tartjuk, a kis „alkotó” dönt annak sorsáról: kiteszi az alkotások közé vagy hazaviszi.

Az "alkotás" öröme kedvet ébreszt további próbálkozásokhoz, és ez által fejlődik esztétikai érzékenységük, a szép iránti fogékonyságuk, igényességük.

6.6. Mese, vers

A mese a szó varázsa, ajándék a felnőttől. Amikor a felnőtt mesélni kezd a gyerekeknek, megváltozik a hangja, az arckifejezése, gesztusai, mimikája, kilépnek a valóságból, és egy másik közegbe mennek át.

A mese

Az egész napi bölcsődei zajban a csend szigete. Pihentet, szórakoztat, táplálja a képzeletet, segít az élmények feldolgozásában és teljes világképet ad. Igyekszünk rövid bibliai történetekkel megismertetni a gyerekeket a mesélés időszakában életkori sajátosságaiknak megfelelően.

Bruno Bettelheim szerint: „a mese, a felnőtt szívből jövő ajándéka”, amely egyértelműen örömforrás.

Mese, vers jelentősége

- A bölcsődés korú gyermekek nevelésének-gondozásának fontos részét képezi, hogy érzékennyé tegyük őket a környezet hangjai iránt.
- Az együtt mondókázás, énekelgetés örömet okoz a gyermekeknek, érzelmeiket gazdagítja.
- A mondókák, énekes játékok fejlesztik a kicsik összerendezett mozgását, ritmusérzékét, beszédképességét.
- A rövid mesék a gyermekek képzeletét, fantáziavilágát színesítik.
- Rövid bibliai történetek segíthetnek a keresztény szellemiség elmélyítésében.
- A mondókázás, énekelgetés olyan légkört teremt, amiben a gyermek jól érzi magát.
- Az éneklésnek feszültségoldó hatása van, nyugalmat, örömet ad.
- A mondókák, játékok, gyermekdalok mindig a gyermekek életkorához igazodik, mert az életkori sajátosságok jelentősen befolyásolják a gyermekek igényét a mozgásos játékokra, éneklésre.
- Bölcsődénk szakmai programjának megfelelően minden nap segítségül hívja a nevelési-gondozási helyzetekhez a mondókákat, meséket, ölbéli játékokat.
- A beszoktatás során a babusgató, höcögtető, cirógató mondókák sokasága törölte le a kicsik arcáról a könnycseppeket.

- Minden hónapban újabb és újabb mesékkel varázsolják el a kisgyermeknevelők a gyermekeket. Kezdetben könyvből nézegetik hozzá a képeket, majd bábjátékkal elevenítik meg a rövid kis mesék szereplőinek történeteit.
- Az anyanyelvi nevelés nélkülözhetetlen kincsesbányája a magyar mondókák világa, melyek során a gyermekek spontán, a játék örömei között ismerkednek meg a magyar nyelv ritmusával, hangsúlyával, hanglejtésével, szókincsével.
- A mese varázslatos hangulatot teremt, csodavilágot gyermek és kisgyermeknevelő között.

A vers

- A szinte mindennap elhangzó versekből, mondókákból a gyerekek azokat tanulják meg, amik egy-egy emlékezetesebb élménygyűjtés részeként vésődnek be.
- Törekszünk arra, hogy a hagyományos gyerekversek mellett kisebb- rövidebb imádságok is megjelenjenek a gyerekek mindennapjaiban

A kisgyermeknevelőnek minden helyzetben beszélni kell, hiszen ő ad mintát, és az anyanyelvi fejlesztés nem korlátozódhat, nem köthető időtartamhoz és helyhez, helyzethez sem.

6.7. Mondóka, zene

A kisgyermeknevelők felelőssége, hogy felkeltsék a gyermekek zenei érdeklődését. Az éneklési készség a gyermek utánzási vágyán alapszik. Ténynek tekinthető, hogy az a gyermek, akit rendszeres zenei hatások érnek, érzelmileg kiegyensúlyozottabb, több hangot ad, fogékonyabb a hangok utánzására, figyel a hangokra, dallamokra.

A mondókák, énekek pozitív élményekhez juttatják a gyermekeket. Jó hatást gyakorolnak a ritmusérzék kialakulására, az anyanyelv tanulására. Tapasztalatból tudjuk, hogy beszoktatás alatt nyugtató hatása van a zenének. A gyermekek életkorának megfelelő zenei eszközökkel rendelkezünk. A környezet hangjainak megfigyelése, az éneklés, a zenélés felkeltik a gyermekek zenei érdeklődését. Ugyanakkor formálják zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. Az élményt nyújtó közös ének - zenei tevékenységek során, a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét.

Zenei nevelés előnyei:

- A népdalok éneklése, a mondókázás, népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését segítik
- A játékos mondókák, versek, népi körjátékok segítik a gyermekek játékos mozgását, fejlesztik a ritmusérzékét és a finom apró mozgások kialakulását (finommotorikát)
- A társas élmény segíti az egymásra figyelmet, az alkalmazkodást

6.8. Környezet- természet megismerése

A bölcsődés gyermek számára is ösztönző erő a természet, amelynek a gyermeki személyiség fejlődésére rendkívül nagy hatása van. A természeti környezet kifogyhatatlan tárháza a játéknak, alkotásnak, az ezekhez kapcsolódó ismeretszerzésnek.

Csak az egészen fiatal korban elkezdett környezeti nevelés lehet biztosíték arra, hogy a gyermekben pozitív viszonyulás alakuljon ki a környezet, az élőlények iránt.

A bölcsődés gyermeket a természetből elsősorban az állatok érdeklik, érdeklődve figyelik azokat, utánozzák hangjukat, mozgásukat, testi közelségbe is szívesen kerülnek velük: pl. bátran megfognak férgeket, rovarokat. A növények élőlényként való elfogadása a bölcsődés korú gyermek számára még nem egyszerű, de egy csírázó mag, egy rügyező ág megfigyelése felkelti érdeklődésüket, ismereteket szerezhetnek az évszakok szerint változó természetről. A természeti jelenségek megfigyelése is érdekes tapasztalatot jelenthet.

Kialakult gyakorlat:

- A bölcsőde udvarán madarak, rovarok, csigák (külső tulajdonságok, mozgás, hang), a bölcsőde kerítésén túl sétáltatott kutyák, macskák sokféleségének megfigyelése.
- Képeken a szabadban látott állatok keresése, hangjuk utánzása, képeskönyv nézegetése közben énekek, mondókák hallgatása, mondása az állatokhoz kapcsolódva.
- Állat-bábokkal tevékenység közben a tapasztalatok felidézése, hang utánzása.
- Ismerkedés a háziállatokkal, vadállatokkal képekről.
- Madarak etetése télen.
- Rügyező, virágzó ágak megfigyelése, lombhullás megfigyelése az udvaron.
- Virágok előbújása, gyűjtése, azokkal a csoportszoba díszítése

- Zöldségekkel, gyümölcsökkel ismerkedés (szín, forma, nagyság, íz, illat).
- Zöldség és gyümölcsnapot tartunk minden hét egy napján, amelyhez a szülői munkaközösség is támogatást nyújt.
- Virágok, levelek préselése, ragasztása (alkotó tevékenység is).
- Kavicsok, termények gyűjtögetése, megfigyelése.
- Homokkal, vízzel tevékenykedés, ismerkedés tulajdonságaikkal

Fejlesztési célok, feladatok:

- Fontos a példaadás, a szemléletkialakítás
- Gyermekünk körében kihasználjuk az alkalmanként adódó lehetőségeket, egy-egy rövid séta, vagy kirándulás megszervezésre
- Megfelelő mintaadás a természet lényeinek elfogadásával kapcsolatban.
- A megismerésen, élményszerzésen, tapasztaláson alapuló információszerzés lehetőségének biztosítása, óvó-vigyázó felügyelet a higiénés szabályok betartásával.

6.9. Egyéb tevékenységek

Ez a tevékenység valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez, lebonyolításához (pl.: gyümölcsnap) kapcsolódhat. Az öröm forrása az együttesség, a közös munkálkodás, új ismeretek szerzése a tevékenység fontosságának az átélése. A gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak és kiléphetnek a tevékenységből. Az önkéntesség nagyon fontos. Pl. a környezet szépítésébe, díszítésébe, a viráglocsolásba a gyermekeket is bevonjuk. Magokat ültetünk, ápoljuk a kikelő növényeket, figyelemmel kísérjük fejlődésüket.

Igyekszünk a gyerekeket életkorúknak megfelelően templomlátogatásokba is bevonni.

7. A BÖLCSŐDEI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

A bölcsődei életet úgy kell megszervezni, hogy minden a kicsi gyermek igényéhez, életkori sajátosságához igazodjon. Figyelembe vegye a csoport igényét, azon belül minden egyes gyermek személyes érettségét, fejlettségét is. Fontos, hogy a beszoktatás idején a megszokott, jól ismert helyzetből induljunk ki, és fokozatosan szoktassuk hozzá a számára idegen környezethez és személyekhez. Biztosítsunk a gyermek szükségleteihez megfelelő helyet, időt, eszközöket. Legyen

nyugodt légkör, kényelem. A személyi feltételek legyenek optimálisak, hiszen elengedhetetlen a jól felkészült, gyermekcentrikus, a gyermeki jogokat szem előtt, tiszteletben tartó, keresztényi értékekkel bíró kisgyermeknevelői attitűd. Fontos, hogy pontosan a kidolgozott napirendhez igazodjon a munka, hiszen ez adja meg a biztonságérzetet a gyermekeknek. Tudniuk kell, hogy milyen művelet után mi következik, és ez biztosítja a ritmust az életében. Meghatározott, következetes szabályrendszert kell kialakítani, mert ez szabályozza a viselkedésüket és a csoport életét. Segíti őket a magatartásformák kialakításában. Megtanulják, mi a helyes és helytelen. Fontos, hogy ezek a szabályok sohase legyenek merevek, és a gyermeknek ne támasszon az optimálisnál magasabb követelményeket.

7.1. Kapcsolattartás, együttműködés a szülőkkel

A gyermekek egészséges szocializációja, a személyiségfejlődése érdekében kiemelt szakmai feladat a család – bölcsőde közötti kapcsolat erősítése, a családi nevelés segítése. A családi és a bölcsődei nevelés közötti összhang, a szülők és a kisgyermeknevelők között kialakult bizalom, együttműködés elősegíti a gyermekek egészséges, testi, lelki és szociális fejlődését. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit. A kisgyermeknevelő, mint szakember, adja a szaktudását, többéves tapasztalatát, mellyel segíti a családokat a gyermek nevelésében. Az együttműködés formái többfélék lehetnek, a lényeg az, hogy a gyermek érdekeit, védelmét szolgálják.

Mindenkor nyitottak vagyunk a kisgyermekes családok számára. A szülők a bölcsődébe való jelentkezéskor széles körű tájékoztatást kapnak a bölcsődei életéről, a szokásokról, szabályokról, a családlátogatás jelentőségéről, a beszoktatás módjáról. Megtekinthetik a gyermekek által használt helyiségeket, a játszóudvart. Megismerhetik a gyermekük leendő kisgyermeknevelőjét.

A kapcsolattartás záloga egyfelől a tudatos és összehangolt pedagógiai munka, másfelől pedig a családok egyéni helyzetének figyelembevétele. E két tényező összehangolása, egyensúlyba hozása ad folyamatosságot és biztonságot minden résztvevő fél számára.

A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről. A tájékoztatás mindig őszinte, hiteles, személyes hangvételű, etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó.

A kapcsolattartás formái:

Egyéni szinten

- személyes beszélgetések, találkozások az érkezésnél és távozásnál

- üzenő füzet
- családlátogatás
- időpont egyeztetés után egyéni beszélgetések

Csoportos szinten

- Szülői értekezletek
- csoportos beszélgetések
- hirdetőtábla, írásos tájékoztatás, honlap
- bölcsődekóstoló
- szervezett programok a szülőkkel (nyílt nap)

Jellemzői:

Napi beszélgetések a szülővel

Fontosnak tartjuk a kölcsönös tájékoztatást a bölcsődébe érkezéskor és a hazaadáskor. Érkezéskor a szülő nyújt információt az előző nap gyermekkel kapcsolatos eseményeiről, a gyermek egészségügyi állapotáról, változásairól. Hazaadáskor a kisgyermeknevelő tájékoztatja a szülőket a gyermekről (hangulata, közérzete, társkapcsolata, beszéd, játék, mozgás, étkezés, alvás, levegőzés, önállóság, stb.) Ügyelünk arra, hogy a beszélgetés a gyermek bevonásával történjen. A napi beszélgetések formálják a kapcsolatot és erősítik a bizalmat, lehetőséget ad a gyermek és egymás jobb megismerésére, a nevelés összehangolására.

Egyéni beszélgetések

A személyes beszélgetést igénylő kérdésekben, nevelési problémákban egyéni beszélgetést kezdeményezhet a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődei szakmai vezető. A közös átgondolás szakmai kompetenciát meghaladó esetében szakember bevonása is kérhető.

Üzenőfüzet

Tájékoztatás írásos formája, amely nem helyettesíti a személyes, közvetlen kapcsolattartást, de kiegészíti és megerősíti azt. Tájékoztatást ad kisgyermeknevelő a gyermek fejlődéséről, a bölcsődei élet eseményeiről, a programokról, stb. Az üzenőfüzet bejegyzéseinek folyamatosságával a kisgyermek bölcsődében töltött időszakáról hagyunk nyomot a család, a kisgyermek számára.

Szülőcsoportos beszélgetések

A kapcsolattartásnak olyan módszere mely lehetővé teszi, hogy az adott csoporthoz tartozó gyermekek szülei szervezett formában találkozhassanak, beszélgethessenek aktuális témákról a gyermekek fejlődésével, nevelésével kapcsolatban. A beszélgetések célja a családi nevelés segítése. A beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik. A beszélgetések erősítik a partneri együttműködést, a bizalomra épülő jó kapcsolatot. Szülői közösségek alakulhatnak ki.

Szülői értekezletek

Évente legalább két alkalommal szervezünk szülőértekezletet, a szülőket érintő kérdésekről. Az új szülők részére a felvétel előtti időszakban – kb. augusztus 3.- 4. hete – tájékoztató jellegű szülő értekezletet tart. Bemutatja a bölcsődét, a kisgyermeknevelőket, a bölcsőde orvosát. Ismerteti a szakmai programot és a házirendet, válaszolunk a szülők kérdéseire.

Bölcsődekostoló

Célja intézményünk szakmai programjának, „egyéni arculatának” hiteles bemutatása tapasztalati úton, a köztudatban pozitív kép kialakítása a bölcsődékről. Intézményünkben a bölcsődekostolót a bölcsődei gyerekhét keretén belül szervezzük. Programunkra azokat a kisgyermekes családokat várjuk, akik érdeklődnek intézményünk iránt, illetve akik a következő nevelési évben gyermeküket intézményünk gondjaira kívánják bízni. A helyszínen választ kaphatnak minden olyan kérdésre, ami a gyermekek bölcsődébe kerülésével felmerülhet. Megismerkedhetnek a kisgyermeknevelőkkel, a csoportokkal, és az ott elkészült ebédet is megkóstolhatják.

Szervezett programok

A családok igényeihez igazodó rendezvények megszervezése az igény felmérések után kerül sor. Ilyen szervezett programok a bölcsődében pl.: a gyerekhét, ezen belül lovas kocsikázás a településen, állatsimogatás, ugráló számár, arcfestés. Csoportonként megrendezésre kerülő nyílt napok, ahol a szülők közösen gyermekeikkel együtt tölthetik a délelőttöt.

Hirdetőtábla

Minden nevelési egységben, a gyermeköltözők falán, faliújságokon tájékoztatjuk a szülőket a bölcsődénket érintő fontosabb információkkal és aktuális eseményekkel kapcsolatosan, melyek mindegyike szintén a kapcsolatépítés, fenntartás és segítségnyújtás jegyében zajlik. Itt kerül elhelyezésre

a bölcsőde házirendje, a heti étlap, befizetések időpontja, a nevelési év rendje, napirend és minden egyéb aktuális információ, ami a gyermekek ellátását érinti és segíti az intézményben.

Honlap

A bölcsőde honlapja túlmutat az intézményes kereteken és a világháló segítségével elérhetővé válik minden kisgyermekes család számára. Így azok a családok is képet kaphatnak az intézményről, akiknek gyermekük még nem a bölcsőde gondozottja, de esetleg szándékukban áll az intézmény szolgáltatásait igénybe venni. A honlapon szerepel az intézmény elérhetősége, fontosabb adatai, bemutatkozó anyaga, pedagógiai programja, minden aktualitás, ami a napi életet érinti képekben és írott formában.

7.2. Családlátogatás

A családlátogatás célja: a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése, ezért lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, valamint a gyermek ébrenléti idejében kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta. A családi élet az emberek intimszférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait mindenek felett tiszteletben kell tartani.

A családlátogatás során a szülő választ kaphat kérdéseire, betekintést nyer a bölcsődében folyó munkába, megismerheti gyermeke kisgyermeknevelőjét, úgy, hogy közben az otthoni biztonságban maradhat. Megbeszélhetik az étkezéssel, alvással, szobatisztasággal kapcsolatos kérdéseket, problémákat, melyeknek különösen nagy a jelentőségük, hiszen ezeken a területeken elengedhetetlen a szülő és a kisgyermeknevelő harmonikus együttműködése a gyermek kiegyensúlyozott fejlődése érdekében.

A kisgyermeknevelő felkészülten megy a családokhoz. Az irányított kérdésekre adott válaszok, a család lakókörnyezete segít a családi kapcsolatok, nevelési szokások feltérképezésében.

7.3. Szülővel történő fokozatos beszoktatás (adaptáció)

A cél a fokozatosság, ami biztonságot ad a szülőknek, a gyerekeknek, a többi gyereknek és a kisgyermeknevelőnek egyaránt. A beszoktatás mással nem pótolható lehetőség arra, hogy a szülők és kisgyermeknevelők egymás kompetenciáit megismerjék, és a gyermekkel való bánásmód koherenciáját

formálni kezdjék. A kisgyermeknevelőnek nem szabad elfeledkeznie arról, hogy a beszoktatás az egész családról (családnak) is szól, hiszen a szülők egy számukra is új intézménnyel osztják meg gyermekük nevelését. Az addig megszokott életvitelükben is jelentős változás következik be. A beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. A módszer lehetőséget ad arra, hogy lehető legkíméletesebb módon történjen az elválás, és a gyermek biztonságban érezze magát az új környezetben. Az anya vagy az apa jelenléte megkönnyíti a gyermek számára az új környezet elfogadását, elősegíti a kisgyermeknevelővel való jó kapcsolat, érzelmi kötődés kialakulását.

Fokozatos Beszoktatás Menete

A beszoktatás idejéről a saját nevelőnő naponta feljegyzést készít, a gyermek adaptációs füzetébe.

A beszoktatást általában hétfői napon kezdjük.

1 nap

Eltöltött idő: kb.:1 – 1,5 óra

A szülő és gyermek 9 órára érkezik. A gyermek a szülővel együtt, játékidőben ismerkedik a környezettel, csoporttal, nevelővel. A nevelő megfigyeli az egyéni sajátosságokat, a gyermek szokásait, szülői attitűdöt

2 nap

Eltöltött idő: kb. 2 óra

A szülő és a gyermek 9 órára érkezik, folytatódik az ismerkedés. A szükséges gondozást a szülő végzi a nevelőnő megfigyeli. Tízórait az anya kínálja a gyermeknek.

3 nap

Eltöltött idő: kb.3 óra

A szülő gyermek 9 órára érkezik, folytatódik az ismerkedés. A szükséges gondozási műveleteket az anya végzi, nevelő figyelemmel kíséri. A nevelő törekszik a gyermekkel való kapcsolatfelvételre. A tízóráival már a nevelőnő kínálja a gyermeket.

4 nap

Eltöltött idő: kb. 3,5 óra

A szülő és a gyermek 9 órára érkezik. A gyermek már a bölcsődében ebédel, az ebéddel az anya kínálja. A szükséges gondozási műveleteket még az anya végzi, de a nevelőnő besegít, apróbb gondozási műveletek kezdeményezésével, nyit a gyermek felé. Amennyiben a nevelő úgy ítéli meg az anya rövidebb időre kimegy a csoportból, de bármikor visszahívható, gyakorolva ezzel az elválás, búcsúzás élményét.

5 nap

Eltöltött idő: kb. fél nap

A szülő és a gyermek 8 órára jönnek. A gyermek a bölcsődében reggelizik és ebédel. A nevelő végzi már a gondozási műveletek jelentős részét. Az anya hosszabb időre kimegy a csoportból, de bármikor visszahívható. Ebéd után már az ágát is megmutatják a gyermeknek. A hétvége után visszaesés tapasztalható.

6 nap

Eltöltött idő: délelőtt

A beszoktatás menete ugyanaz, mint pénteken volt.

7 nap

Eltöltött idő: kb.: 6 óra

A szülő gyermekkel 8 órára jönnek. Anya egyre többet van távol. Ebéd után az anya altatja el a gyermeket és ébredéskor szintén jelen van. Ébredés után hazamennek.

8 nap, 9 nap, 10 nap

Eltöltött idő: kb. 7-8 óra

A gyermek reggelire érkezik és uzsonna után megy haza. Az anya délelőttönként már nincs jelen.

Az ebéd után szintén már csak szükség szerint.

A fő cél a szülő- gyermek-nevelő- kapcsolatának építése.

7.4. „Saját kisgyermeknevelő” rendszer

A „saját kisgyermeknevelő”- rendszer a személyi állandóság elvén nyugszik. A csoport gyermekeinek egy része (5-6-7 gyermek) tartozik egy kisgyermeknevelőhöz. A nevelés - gondozás mellett ő kíséri figyelemmel a gyermek fejlődését, vezeti a feljegyzéseket, törzslapját, fejlődési naplóját, ő tartja számon az újabb fejlődési állomásokat. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermeknevelője (felmenőrendszer). Az ún. ölelkezési időben – az az időszak, amikor mindkét kisgyermeknevelő a csoportban van – idejét elsősorban a „saját” gyermekei nevelésére - gondozására, fordítja. A „saját kisgyermeknevelő”- rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

7.5. Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei gyermekcsoport létszámát jogszabály határozzák meg [15/1998. (IV. 30) NM rendelet 40.§. (2).]. Ennél magasabb létszám szakmailag nem fogadható el, a megengedettnél több gyermek nem csupán ellátási problémát jelent a kisgyermeknevelőnek, hanem nagyobb a zaj a csoportban, valószínűsíthetően több a konfliktus, megterhelőbb az alkalmazkodás a gyermekek számára, kevesebb a lehetőség az egyéni bánásmódra.

A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei csoportban (speciális csoportban vagy integráltan, inkluzívan) történő nevelése, gondozása, fejlesztése 2 egészséges gyermek ellátásához szükséges feltételrendszer biztosításával oldható meg, de természetesen a létszámhatárok a sajátos nevelési igény természetétől is jelentős mértékben függnék.

A csoportok kialakulásának alapelve:

- A kisgyermeknevelő és a társak állandósága
- A csoportszoba állandósága
- A felmenőrendszer (a gyermek a bölcsődei tartózkodás alatt ugyanabban a bölcsődei gyermekcsoportban van a saját kisgyermeknevelőjével, fejlettségének megfelelő tárgyi környezetben)

A gyermekeket életkoruk és fejlettségük szerint vesszük fel egy-egy csoportba, de ez nem jelenti azt, hogy nem biztosítjuk a csoportok közötti átjárhatóságot (pl. ha egy gyermeknek valamilyen oknál fogva elfogadhatóbb a másik csoport közössége, vagy a kisgyermeknevelő személyisége jobban hasonlít a már megszokott, az őt otthon körülvevő felnőttekére, akkor nincs akadálya annak, hogy a másik csoportszobában töltse a bölcsődébe járás idejét).

7.6. Napirend

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánja biztosítani, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes gyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja.

A folyamatos gondozáson belül az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, alvás) a gyermek biztonságérzetét, jó közérzetét teremtik meg – s egyben kiiktatják a felesleges várakozási időt.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők (pl. a bölcsőde nyitása, zárása, stb.) is. Kialakításának további feltételei a személyi állandóság (saját kisgyermeknevelő - rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a kisegítő személyzet összehangolt munkája, a gyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembe vétele.

7.7. Dokumentáció

A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezet. A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történik. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja.

A dokumentáció vezetésénél fontos szempontjaink:

- a tárgyszerűség (objektivitás)
- a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használja őket)
- a hitelesség
- a rendszeresség, ill. a folyamatosság

A dokumentáció készítéséhez alkalmazott módszerek, és eszközök kiválasztásánál különösképpen tekintettel vagyunk a kisgyermekek fokozott biztonságigényére (személyi- és tárgyi környezet állandósága, az adott helyzetnek a kisgyermek megszokott, számára elfogadott élethelyzetekhez való hasonlósága).

A dokumentáció vezetéséhez a szülők hozzájárulását kérjük, a rögzítetteket kérésükre megmutatjuk. A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat a legmesszebbmenőkig figyelembe vesszük.

Néhány jellemző sajátosság:

- A kisgyermeknevelők számára különös jelentősége van annak, hogy, a gyermek megismerése nem abból áll csupán, hogy ismerjük a fejlődés fő irányait (a négy terület mindegyikén: értelmi, szociális, verbális, mozgásos), hanem a gyermeket egységben kell látni, érezni.
- A megfigyelés tehát tudatos, a megismerés, a mérés nem cél, hanem eszköz.
- Az ismeretek nem titkosak, közös a céljuk, ami nem más, mint a gyermek nevelése. Ezzel, egyszer s mind, egymás és a családok kompetenciáját is tiszteletben tartják.

A kisgyermeknevelő által vezetett dokumentáció:

Gyermekekről vezetett napi jelenléti kimutatás

(33762-1 C.SZ.NY. 3354-1 r.sz.) vagy a 328/2011.(VII. 29.) Kormányrendelet 2.sz. Melléklete

Bölcsődei gyermek - egészségügyi törzslap, fejlődési lappal és fejlődési táblázattal együtt

(C.3354-6/a.r.sz.ny.r.)

"Bölcsődei gyermek - egészségügyi törzslap" mely tartalmazza a gyermek személyes adatait, a bölcsődebe kerülését megelőző anamnézist, felvételi státuszát, a gyermek pszichoszomatikus fejlődését. Ezen a személyes adatokat a kisgyermeknevelő rögzíti, az anamnézishez szükséges adatokat a védőnőtől származó státuszlap alapján a bölcsődeorvos tölti ki. A felvételi státuszt szintén a bölcsőde orvosa készíti el. A kisgyermeknevelő bejegyzéseit 1 év alatti gyermek esetében havonta, 1 év feletti gyermek esetében negyedévente valamennyi fejlődési területre vonatkozóan összefoglalja, a kisgyermeknevelő a gyermek adott fejlettségi szintjére vonatkozó megfigyeléseinek tapasztalatait.

Üzenőfüzet

A család és a bölcsőde kapcsolattartásának egyik írásos formája. A kisgyermeknevelő negyedévente beírás formájában tájékoztatást ad a szülőknek a gyermek fejlődéséről, fontosabb változásokról, eseményekről.

Csoportnapló

A csoport életének naponkénti rögzítésére szolgál. Kisgyermeknevelők vezetik, délelőtti - délutáni váltásban. Tartalmazza a jelenlévők névsorát, a napirendi eseményeket, szakmai tevékenységet, különleges történéseket. Rögzítik az étrendet, a levegőn tartózkodást.

Adaptációs füzet

Tartalmazza a gyerek és szükek személyes adatait, a családlátogatás során tapasztalt feljegyzéseket, és a beszoktatás eseményeit napi lebontásban.

Fejlődési napló

A gyermek egyéni fejlődésének követését rögzítik a kisgyermeknevelők a bölcsődébe kerüléstől az óvodába menésig. A naplót a gyermek „saját kisgyermeknevelője” vezeti. A kisgyermeknevelő a naplóban napról –napra szerzett tapasztalatait rögzíti. A napló minden egyes gyermekről olyan képet ad, ami csak rá jellemző, ami megkülönbözteti őt a csoport többi gyermekétől. A fejlődési napló részét képezi az adaptációs füzet.

Fejlődési napló vezetésének célja:

A kisgyermeknevelő nyomon követi, hogy a gyermek a különböző életkorban milyen fejlődési szinten áll, fejlődésében előrelépés vagy lemaradás tapasztalható. A fejlődési napló felhívja a kisgyermeknevelő figyelmét arra, hogy mi az, amire fokozottabban kell ügyelnie a gyermek nevelése-gondozása közben.

Bölcsődeorvos által vezetett nyilvántartások, illetve kezelt dokumentumok

- bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap
- heti étrend (együttműködés az illetékes szakemberekkel)
- az élelmezés ellenőrzése mind szakszerűség, mind higiéné szempontjából
- hetente tett csoportlátogatások

Élelmezésvezető által vezetett nyilvántartások, illetve kezelt dokumentumok

- Étkezők nyilvántartása (gyermekek, dolgozók)
- Heti étrendek (bölcsődeorvossal, bölcsődevezetővel)
- Nyersanyagfelhasználás
- Árubeszerzési bizonylatok, számlák
- Adagolási útmutató
- Ételrecept-gyűjtemény
- HACCP működtetése

8. A BÖLCSŐDE EGÉSZSÉGVÉDELMI SZABÁLYAI

A bölcsődébe járó gyermek intézményen belüli egészségügyi gondozását a bölcsőde orvosa és a védőnő látja el. A bölcsődébe felvett gyermeket a bölcsőde orvosa a felvételtől számított 1 héten belül általános vizsgálatban részesíti. A bölcsőde orvosa heti egy alkalommal látogatja a bölcsődét.

A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható:

- A közösség egészsége érdekében lázas (37, 5 C és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő, vagy fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. A családban előforduló fertőző betegségről a bölcsődét értesíteni kell.
- Fejzettség esetén a gyermek csak védőnői igazolással jöhet újból bölcsődébe. A szülő köteles a gyermek ágyneműjének fertőtlenítéséről gondoskodni.
- Ha a gyermek betegsége gyanús vagy beteg, nem szabad a bölcsődébe bevenni.
- Lábadozó, gyógyszeres kezelés alatt álló gyermek a bölcsődét a teljes gyógyulásig nem látogathatja.
- A gyermek teljes gyógyulása után csak orvosi igazolással jöhet bölcsődébe.
- Az intézmény teljes területén tilos a dohányzás!
- Az intézményben szeszes ital fogyasztása tilos!
- Gyermeknek minden évszakban, az időjárástól függően biztosítani kell a napi egyszeri levegőn tartózkodást.

9. AZ INTÉZMÉNY SZAKMAI CÉLJAI ÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ESZKÖZEI

Intézmény szakmai céljai

Célkitűzéseink:

- Egészséges életmódra nevelés, egészség megőrzése
- Gyermekvédelem
- Hagyományörzés megteremtése a bölcsődében, ünnepekre hangolódás
- Katolikus ünnepek előtérbe helyezése
- Keresztény értékek követése, a hit csírájának elültetése

Ezekkel a legfontosabb témákkal szeretnénk a kisgyermekek bölcsődei életét hangulatosabbá, színesebbé, tartalmasabbá tenni, hogy nyitottak és fogékonyak legyenek a külvilág szépségeire, vidám, boldog és tartalmas gyermekkoruk legyen.

9. 1. Egészségmegőrzés, mint bölcsődei feladat

Közvetlen prevenció

Fontos:

- vitamin- és ásványi anyag kellő mennyiségű bevitele
- gyermekfogászati prevenció
- a cukorfogyasztás csökkentése, a rágásra nevelés, édes italok helyett víz adása
- szájöblítés bevezetése, folytatásként fogkrém nélkül fogmosás és fokozatosan gyermekfogkrémmel végzett fogmosás
- mindennapi levegőzés

Gyógyszeradás, prevenció

- Lázas, hurutos, antibiotikummal kezelt, beteg gyermek nem jöhet bölcsődébe.
- Egyes nem fertőző (allergia, anyagcsere, vese-húgyúti, stb.) betegségben szenvedő gyermeknek amennyiben szükséges, a háziorvosa által előírt gyógyszerét beadhatják a bölcsődében.
- Sürgős esetben csak láz- és fájdalomcsillapítót kap a gyermek.
- A szülőknek írásban kell nyilatkozniuk (üzenő füzet) a gyógyszereszedéssel kapcsolatos valamennyi kérdésben, (milyen gyógyszert kaphat a gyermek, milyen gyógyszerre érzékeny, kapott-e esetleg aznap gyógyszert.
- Az elsősegélydoboz felszerelése előírás szerinti: MSZ 13553 szabvány szerint - hozzáférhető helyen tárolva.

Az intézményi orvos által összeállított gyógyszerkészlet az alábbi készítményeket tartalmazza:

- lázcsillapítók (kúp, tableta, szirup, injekció),
- görcsoldók (kúp, tableta),
- allergia elleni szerek (tableta, szirup, injekció, kenőcs),
- életmentő gyógyszerek

9.2. A bölcsődés gyermekek egészségvédelme

A betegség gyanúját a bölcsődei kisgyermeknevelő jelzi a szülőnek és gondoskodik arról, hogy a szülő minél hamarabb elvigye gyermekét. A bölcsődében sürgősségi ellátás történik. A betegség kezelése a család orvosának a feladata. Betegség után a szülő köteles orvosi igazolást hozni a bölcsődébe, melyet a kisgyermeknevelő a bölcsődei gyermek egészségügyi törzslapján dokumentál és a bölcsőde orvosa számára megőrizz.

A bölcsőde naponta biztosítja:

- a megfelelő időtartamú szabad levegőn való tartózkodást
- a megfelelő étrendet, folyadékpótlást, a fejlődéshez szükséges anyagok bevitelét

A betegségek megelőzése érdekében a higiénés szabályok betartása kötelező mindenki számára.

Takarítás:

- Naponta történik a szőnyegek porszívózása, portörletés, mosdók, WC takarítása.
- Hetente egyszer, járvány idején, soron kívül akár naponta kell fertőtlenítést végezni.
- A fertőtlenített játékokat meleg folyóvízzel többször, alaposan le kell öblíteni.
- A bölcsőde helyiségeit 2-3 évenként festeni.

9.3. A célok megvalósulása és eszközei

Higiénés és kulturhigiénés szokások kialakításának területei:

- önálló kézmosás, tisztálkodás igénye
- kézmosás WC használat után, étkezések előtt, szükség szerint
- papír zsebkendő használata, orrtörletés igénye
- szalvéta rendeltetésszerű használata étkezések közben, után
- kultúrált étkezés szabályainak elsajátítása
- a WC rendeltetésszerű használata

Lelki egészségvédelem

- A lelki egészségvédelem is fontos feladat számunkra. A betegség nemcsak testi, hanem lelki veszélyeztetettséget is jelenthet.
- Egy bölcsődés korú gyermek nem kicsinyített felnőtt: az, ahogyan a világot látja, értelmezi és kapcsolatot épít ki vele, merőben különbözik a felnőttek szemléletétől.

- Éppen ezért nagyon fontos, hogy a szülők és a kisgyermeknevelők az ő szemükkel próbálják meg nézni a világot, mert ez az út vezet ahhoz, hogy megértsék a viselkedésük mögött rejtőző érzéseket, s ezáltal valódi lelki támaszai lehessenek a gyermeknek.
- A gyermekek lelki életében, jellemének kialakításában döntő fontossága van az első években szerzett benyomásoknak.

Ebben az életszakaszban a legfogékonyabbak a morális értékekre, az emberi kapcsolatok befogadására.

9.4. Gyermekvédelem a bölcsődében

Gyermekvédelmi tevékenységünk célja, hogy segítséget nyújtsunk a családoknak szociális és pedagógiai területen gyermekük neveléséhez. Segítünk minden hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermeket a problémát kiváltó ok feltárására vonatkozóan: - megfelelő információk gyűjtésével (családlátogatás, egyéni beszélgetés, megfigyelés)

- helyi sajátosságok, környezeti adottságok ismeretével
- nevelési hiányosságok felmérésével
- anyagi problémák (rossz lakáshelyzet, alacsony jövedelem stb.), egészségügyi gondok feltárásával (betegség).

A feltárt problémáknak megfelelően együttműködünk a családokkal, családsegítő - és gyermekjóléti szolgálattal és minden olyan intézménnyel - aki segítségére lehet a családnak, azon keresztül a gyermeknek.

Ezeket a feladatokat egyrészt saját kompetencia határainkon belül, másrészt – mint elsődleges észlelő- és jelzőrendszer- más külső intézmények bevonásával, a velük való együttműködés biztosításával valósítjuk meg. A bölcsődei-nevelő munka filozófiáját, a gyermekvédelem preventív funkciónak kell áthatnia. Így a kisgyermeknevelők minden cselekedetükben preventív gyermekvédelmi feladatokat látnak el, hiszen nagymértékben járulnak hozzá a rájuk bízott gyermekek egészséges szocializációjához.

A gyermekvédelem korrekciós feladatait a kisgyermeknevelők jelzéseinek segítségével az intézmény vezetője, a bölcsőde egység szakmai vezetője az Érdekvédelmi Fórum segítségével végzi.

9.5. Hagyományok, egyházi ünnepek, rendezvények a bölcsődénkben

A néphagyományaink és katolikus ünnepeink megőrzését kiemelten fontos feladatnak tartjuk, mert segítséget nyújt a felnövekvő gyermeknek a világban való eligazodáshoz, a nemzeti hovatartozás megértésében. Nem lehet elég korán elkezdni a hagyományok ápolását, keresztény hit elmélyítését, egyetlen dolgot kell szem előtt tartanunk, az életkorspecifikusságot. A hagyományokból, katolikus ünnepeinkből csak azokat tudjuk integrálni a programunkba, amelyekhez játékos formában tapasztalatszerzést tudunk biztosítani.

Bölcsődei ünnepek

Szeptember – Szent Mihály hava:

- Kisboldogasszony ünnepe (szept. 8.) rövid bibliai történetek, templomlátogatás
- Szent Mihály (szept.29.)
- Szüret, töklámpások készítése
- Almaszedés

November – Szent András hava:

- Mindenszentek, Halottak napja (nov.1-2.)
- Szent Márton katona, püspök ünnepe (nov.11.)
- Árpád-házi Szent Erzsébet napja (nov.19.)
- Adventi előkészület, templomlátogatás

December – Karácsony hava:

- Szent Miklós püspök, Mikulásvárás (dec. 6.)
- Adventi időszak, karácsonyi készülődés
- Karácsony, Jézus születésének megünneplése, betlehemi jászollátogatás a templomban

Január – Boldogasszony hava:

- Vízkereszt, (jan.6.) templomlátogatás

Február – Böjtelő hava:

- Szent Balázs püspök ünnepe, Balázs-áldás (febr. 3.)
- Farsang

Március – Böjtmás hava:

- Gyümölcsoltó Boldogasszony (márc. 25.)
- Húsvéti előkészületek, barkagyűjtés, rövid bibliai történetek

Május – Pünkösd hava:

- Pünkösd
- Majális

Június

- Gyerekhét megvalósulása

Ünneplés menete:

- Születésnap: csoporton belül, egyéni megünneplés az ünnepelt gyermek születésnapja körüli napon. Az ünnepelt apró, a kisgyermeknevelők által készített ajándékot, léggömböt kap. Az életkornak megfelelő számú gyertya gyújtása a szülők által hozott tortán történik.
- Mikulás: csoportokként érkezik a beöltözött Mikulás. A gyermekek csomagot kapnak, amit hazavisznek.
- Karácsony: csoportonként karácsonyfa díszítése (gyermekekkel közösen készített díszekkel), mondókázás, éneklés a közelgő ünnep hangulatának idézése. Új játékok átadása.
- Farsang: csoportonként ünnepeljük, jelmezbe öltözésve a gyermekekkel. Általában nyílt nappal egybekötött farsangi mulatságot szoktunk tartani, ahol a szülők – gyerekek játékos formában együtt töltik a délelőttöt.
- Húsvét: minden csoport külön ráhangolódással készül, az udvaron a fűben apró műanyag tojásokat keresgélhetnek, amit összegyűjteni nagy élményt jelent a gyermekek számára.
- Anyák napja: csoportonként a nevelőnők segítségével ajándékokat készítenek a gyermekek az édesanyáknak, gyakran mondókáznak, verselnek, ami az anyák napjáról szól. Édesanya érkezésekor ajándék átadása, éneklés, verselés.
- Gyermekhét: családdal közös együttjátzás élményének biztosítása, amit térítés nélkül vehetnek igénybe a bölcsődés gyermekek és a vendégek.

A sajátos arculat alakításában fontos szerepe van a hagyományoknak. A bölcsődei nevelés felelőssége azért is hangsúlyos, mert napjainkban e hagyományokból egyre kevesebbet éltet a család. Csak élet - közeli ünnepek és hagyományok ápolása lehet a cél ebben a korosztályban. Fontos, hogy ezeknek a hagyományoknak talaja legyen a közösségben, mert a múlt örökségéhez csak így közelíthetünk.

Az ünnepek nem műsorok szervezését jelentik, hanem rákészülést, közös ünneplést, mely jelzésértékű. Minden ünnepi készülődés, a felfokozott várakozás erősíti az ünnep élményét, segíti az ünnepi hangulat megteremtését. A bölcsődés korú gyermek számára minden ünnep egyedi, egyszeri, az ismétlődő ünnep minden alkalommal más és más.

10. A BÖLCSŐDE KAPCSOLATA MÁS INTÉZMÉNYEKKEL

A bölcsődék kapcsolata a bölcsődei hálózaton belül

A bölcsődei hálózat fontos intézményei, szakmai központjai a módszertani bölcsődék, melyeknek feladata az egyes bölcsődék szakmai működésének segítése és folyamatos figyelemmel kísérése.

A megyében működő bölcsődékkel folyamatos kapcsolattartás kialakítása a célunk. A rendszeresség biztosítja a szakmai együttműködést, a tapasztalatok kicserélését, megakadályozza az elszigetelődést.

Bölcsőde és óvoda kapcsolata

A bölcsőde és az óvoda közös intézményként való működéséből elsősorban szakmai előnyök származnak. Az óvodában szervezett szakmai előadásokat a bölcsőde dolgozói is meghallgathatják.

Az óvodai munkaközösségi találkozásokon részt vesznek a kisgyermeknevelők is.

A kisgyermeknevelők számára nyitottak az oktatás-nevelési értekezletek, de részükre külön rendszeres értekezletek és megbeszélések kerülnek megszervezésre.

A bölcsőde és óvoda között tartalmas kapcsolat kerül kialakításra, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését, ezáltal a gyermekek számára az átmenet is zökkenőmentesebbé válik.

A bölcsődés korú gyermekek ellátása a bölcsődei nevelésre-gondozásra vonatkozó elvi, szakmai-módszertani előírások alapján, személyi és tárgyi feltételek biztosításával történik. A bölcsőde-óvoda között törekszünk a szakmai kompetencia elismerésén alapuló együttműködésre.

Cél:

- Egymás kölcsönös segítése, javaslatok, ötletek, problémák megbeszélése. Hospitálások szervezése.

Kapcsolat az egyházközösséggel

Az intézmény várja és fogadja valamennyi egyházközösséghez tartozó gyerekeket, folyamatos tájékoztatást ad munkájáról illetve arra törekszik, hogy az egyházközösség és az intézmény kapcsolata az egymás életében rendezvényein való alkotó részvétel révén elmélyüljön.

Egyéb kapcsolatok

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kialakítására törekszünk mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülnek:

- Védőnői Szolgálat,
- Házi Gyermekorvosi Szolgálat,
- Gyermekjóléti Szolgálat,
- Családsegítő Szolgálat
- Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat,
- Gyámhatóság,
- Pedagógiai Szakszolgálat,
- Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság
- Civil szervezetek

11. FEJLŐDÉS JELLEMZŐI A BÖLCSŐDÉSKOR VÉGÉRE

A gyermek **belső érése** a **családi nevelés** és a **bölcsődei nevelési – gondozási** folyamat eredményeként, a kisgyermekek többsége a bölcsődéskor végére eléri az óvodai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet:

- Ruhadarabjaikat megnevezik, kis segítséggel le és felveszik.
- Tisztálkodási műveleteket önállóan végzik.
- Önállóan étkeznek.
- Ismerik testrészeiket, megnevezik azokat.
- Biztonsággal járnak, futnak, szívesen mozognak, ugrálnak, tornáznak.
- Finom mozgásaik folyamatosan fejlődnek, képesek apróbb játékokkal játszani.
- Próbálkoznak a ceruzafogással, rajzolással, festéssel, szívesen gyurmáznak.
- Beszédfejlődésük eltérő szinten van, de képesek kommunikálni a felnőttekkel és társaikkal.
- Ismerik a legfontosabb megszólítási szabályokat, köszönnek, helyesen alkalmazzák, a kérem – köszönöm kifejezéseket.
- Rövid verseket, mondókákat, dalokat felidéznek.
- Rövid mesét végig hallgatnak.
- Ismerik a teljes nevüket, szüleik – testvéreik nevét.

- Könyvnézegetés közben felismerik a látottakat.
- Játéktevékenységekben képesek együttműködni társaikkal és a felnőttekkel.
- Megjelenik az aktív társas viselkedés első formája az összedolgozás.

Azonban minden gyermek egyedi, megismételhetetlen személyiség, egyéni fejlődési úttal és ütemmel, tanulási stílussal és sajátos szociokulturális családi háttérrel, amelynek ismeretében alakítjuk ki a bölcsőde gyermekcsoportjaiban az egyéni fejlesztés lehetőségei

12. A SZAKMAI PROGRAM MEGVALÓSULÁSÁNAK, BEVÁLÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE, MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS

12.1. A szakmai program ellenőrzése

A szakmai programról évente kapunk visszajelzést a szülői elégedettség mérésekor. Megvalósulását főként a gyermekcsoportokban történő megfigyelések alkalmával tapasztalhatjuk. A szakmai program során felmerülő kérdéseket, problémákat, jó gyakorlatokat, újításokat szakmai értekezlet keretében megbeszéljük. Szakmai programunkkal szeretnénk hozzájárulni gyermekeink egészséges személyiségfejlődéséhez, amely segíti őket abban, hogy könnyebben be tudjanak illeszkedni az óvodába és az iskolába, később pedig felnőttként a társadalom hasznos tagjává váljanak.

Szakmai munkánk célja, hogy a gyermekek elérjék azokat a kompetenciákat, melyek az óvodás korra jellemzőek, és ezáltal zavartalan legyen az óvodai életbe való beilleszkedés.

12.2. Minőiségbiztosítás

A bölcsődei nevelés, gondozás minőségének nevezzük a nevelő, gondozó munka azon jellemzőit és sajátosságait, amelyek biztosítják az elhelyezett gyermekek egészséges fejlődését, az életkori sajátosságoknak és egyéni igényeknek megfelelő bánásmódot, a gyermekközpontúságot a jól felszerelt intézményben:

- a bölcsődék működését szabályzó dokumentumokban foglaltaknak megfelelő munkavégzés (Alapprogram, az intézmény Szakmai Programja, A bölcsődei nevelés, gondozás minimumfeltételei és a szakmai munka részletes szempontjai, SZMSZ, Nevelői Program Módszertani levelek),

- az elvégzett munka rendszeres és igényes dokumentációja
- a szülők elvárásainak megismerése, kompetenciájuk biztosítása, új együttműködési formák keresése,
- a működés tárgyi feltételeinek javítása érdekében pályázati lehetőségek keresése
- a dolgozók érdekelté tétele a minőségi munkavégzésben,
- értékelési, jutalmazási rendszer kidolgozása.

Kisgyermeknevelői munka ellenőrzése:

- szeptemberi beszoktatások nyomon követése, megfigyelése,
- októberi adminisztráció ellenőrzése, csoportlátogatások,
- novemberi kisgyermeknevelő - gyermek kapcsolatának megfigyelése,
- decemberi kisgyermeknevelő nevelési módszereinek megfigyelése
- januári félév értékelés, adminisztráció ellenőrzése,
- februári folyamatos napirend megfigyelés csoportonként,
- márciusi mivel játszanak a gyermekek, fejlődésüket nyomonkövetése
- áprilisi adminisztráció ellenőrzése

Terveink, megvalósulás

A szolgáltatások bevezetését gondos tervezés előzi meg. Az igények felmérése határozza meg, a bölcsőde kapacitását. A pályázati lehetőségeknek és nem utolsósorban a szülői hozzájárulásnak is nagy szerepe van a tervek megvalósításában.

Baba - mama torna:

Önfeledt kikapcsolódást kínálna kicsiknek és nagyoknak egyaránt. Egy olyan 30 perces, dalolás, mondókázós örömteli foglalkozás, ahol a gyerekek a hétköznapiól eltérő mozgásformákkal és mozgásfejlesztő eszközökkel ismerkedhetnek meg.

Játzócsoporthoz:

A gyerekeket és a szülőket együtt fogadhatnánk a nap egy bizonyos szakaszában a bölcsődében abból a célból, hogy a szülők együtt játszanának a gyermekeikkel az intézmény által megteremtett kedvező körülmények között. Megismerhetik a kortársaikat, társas kapcsolatok építésére is szolgálhatna.

Tanácsadás:

Szakemberek válaszolnak bármilyen gyerekneveléssel kapcsolatos nehézségre, kérdésre. Ha tanácstalan a szülő vagy már döntött a bölcsődével kapcsolatban, de még egy kis bátorításra, megerősítésre lenne szükség akkor is bizalommal fordulhatnak hozzánk illetve a szakemberekhez, akik rendelkezésükre állnak.

Megvalósult a Sószoza Programunk

Sószoza programunk keretében ingyenesen biztosítjuk az intézményünkbe járó gyermekeknek a sószoza használatát. Tervszerűen, minden gyermek számára elérhető az aktuális napirendnek megfelelően, heti két alkalommal (20–30 perc.) A gyerekek kis csoportokban látogathatják a sószobát.

Célunk:

A felső légúti betegségek megelőzése, a hurutos megbetegedések okozta hiányzások csökkentése, ezáltal a szülők munkavállalásának segítése, munkahelyük megőrzésében támogatás. A sószobai tartózkodás egyrészt lehetőséget nyújt az alkotótevékenységre, mesélésre, éneklésre, homokozásra. Másrészt segíti a gyermekeket az épület megismerésében, tágítja látóterüket.

13. ZÁRÓ GONDOLATOK

A szülők elől elzárt, szigorú egészségügyi szabályok szerint működő bölcsődék a 150 év alatt egyre korszerűbbé, nyitottabbá váltak. A rohanó világ, a társadalom elvárásai, a felgyorsult élettempó, a családokra nehezedő gondok, problémák új feladatokat követelnek tőlünk. A bölcsődei ellátás egészségügyi, egészségnevelési, szociális, családsegítő funkciókat lát el. Erősödik a gyermek- és családvédelmi szerepe, a családok igényeihez alkalmazkodó korszerű gyermekellátási formák bevezetésével, s ezek mellett igyekszünk a lelki egészségre is odafigyelni.

Rendkívül fontos, hogy a bölcsődében a kisgyermeknevelő, mindig minden körülmények között nyugodt, kiegyensúlyozott, elfogadó érzelmileg biztonságos légkört teremtsen. Minél szorosabb a gyermek és a kisgyermeknevelő kapcsolata, anél gazdagabb lesz a gyermek érzelmi élete.

Intézményünk a minőségi nevelési - gondozási feladatokon kívül szeretne segítséget nyújtani a munkát vállaló szülőknek, s azoknak is, akik fontosnak tartják, hogy gyermekeik egy elfogadó szeretetteljes légkörben nevelkedjenek.

Mellékletek:

- 1. Házirend**
- 2. Napirend**
- 3. Megállapodás**
- 4. IX. sz. adatlap**
- 5. Nyilatkozat az adatkezelésről**
- 6. Étkezési kedvezmény igénybevétele**
- 7. Legitimációs záradék**
- 8. Jegyzőkönyv**

1. Melléklet: Házi rend

HÁZIREND

A bölcsőde címe: Ajaki Tamási Áron Katolikus Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, Óvoda és Bölcsőde
4524 Ajak, Hajnal u. 9.

Telefonszám: 45 – 455 – 029

Intézményvezető neve: Takács Károlyné
Szakmai Vezető neve: Kovácsné Pekola Andrea

1. A bölcsőde naponta reggel 7.00–tól – 17.00 óráig fogadja az érkező gyermekeket. Kérjük, hogy 8.30 - 8.50 között ne zavarják a reggelizést, gyermekükkel előtte vagy utána érkezzenek. A gyermekek hazavitelére délután 17.00 óráig van lehetőség.
2. A bölcsődéből a gyermekeket csak a szülő vagy az általa írásban megbízott személy viheti el. 14 éves kor alatti kiskorú e feladattal nem bízható meg.
3. A bölcsődei átadóban minden gyermeknek külön jellel ellátott helye van, a ruhák tárolására nyitott polcok állnak rendelkezésre. A bölcsődében „szét” hagyott, nem megfelelően tárolt személyes tárgyakért felelősséget vállalni nem tudunk.
4. A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható. A közösség egészsége érdekében lázas ($37,5\text{ }^{\circ}\text{C}$ és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő vagy fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. A családban előforduló fertőző betegségekről a bölcsődét értesíteni kell. Ha a gyermek gyógyszert vagy gyógyhatású készítményt kap, arról a szülő írásban köteles tájékoztatni gyermeke kisgyermeknevelőjét.
5. Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, illetve a hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és telefonszám. Kérjük, hogy ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulás esélyeit.
6. Betegség miatt hiányzó gyermeket, gyógyulása után, csak (Egészséges, közösségbe mehet) orvosi igazolással tudunk fogadni. A megtörtént kötelező védőoltásokról folyamatosan kérjük a tájékoztatást.
7. Az üzenő füzetbe történő bejegyzéseiket szívesen vesszük, akár a gyermek egészségi állapotára, akár a gyermek fejlődésére, vagy otthoni eseményekre vonatkoznak.
8. Ha a szülő gyermekét betegség, vagy más ok miatt nem hozza bölcsődébe, a távolmaradást minden nap 13.00 óráig közölje a szakmai vezetővel vagy kisgyermeknevelővel, a térítési díj elszámolásánál csak a következő naptól tudjuk a gyermek hiányzását figyelembe venni.
9. Kérjük, hogy a térítési díjat minden hónap 10-ig pontosan fizessék be. Fizetési és egyéb gondjaik esetén keressék a bölcsőde szakmai vezetőjét, aki felvilágosítással és segítőkészséggel áll szíves rendelkezésükre.
10. A bölcsőde területén és a bölcsőde udvarán a dohányzás szigorúan tilos!
11. A babakocsikat csak az erre kijelölt helyen kérjük tárolni.
12. A bölcsőde ünnepnapokon és a hivatalos munkaszüneti napokon zárva tart. A nyári és a téli zárást, a szülők igényeihez igazodva, a fenntartó állapítja meg, melyről a szülőket minden év február 15-ig

tájékoztatjuk.

Érdekképviselési Fórum működése:

A bölcsődénk Érdekképviselési Fórum működését hozza létre az első szülői értekezlet alkalmával, melynek munkájában a szülők, a dolgozók és az Önkormányzat képviselői vesznek részt. A Fórum szükség szerint, de legalább évente egy alkalommal ülésezik. Az Érdekképviselési Fórum dönt az elé terjesztett intézményi panaszokról, intézkedéseket kezdeményez az Önkormányzatnál, az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat fővárosi, megyei intézeténél, és más hatáskörrel rendelkező szervnél.

Az Érdekképviselési Fórumnak címzett panaszt az Intézményvezetőnél kell benyújtani.

Az Intézményvezető haladéktalanul értesíti az Érdekképviselési Fórum Elnökét a panasz benyújtásáról.

Az Érdekképviselési Fórum ülését az Elnök hívja össze. A panasztevőt kifejezett kérelmére az Érdekképviselési Fórum ülésén meg kell hallgatni.

A panasztevőt az Elnök értesíti az ülés időpontjáról azzal, hogy távolmaradása az ülés megtartását és a panasz kivizsgálását nem akadályozza. Az Érdekképviselési Fórum üléséről jegyzőkönyvet kell vezetni. Az Érdekképviselési Fórum Elnöke a panasz az Intézményvezetőnél történt benyújtásától számított 15 napon belül értesíti a panasztevőt a panasz kivizsgálásának eredményéről.

A gyermek szülője, vagy más törvényes képviselője az intézmény fenntartójához, vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha a tagintézmény vezetője, vagy az érdekképviselési fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

A házirend betartását köszönjük.

Ajak, 2016. szeptember

.....
Takács Károlyné
Intézményvezető

Érdekképviselési fórum elnöke jóváhagyásával

.....
Érdekképviselési Fórum Elnöke

2. Melléklet: Napirend

Mini – Manó csoport Tavaszi napirendje	
Idő	Csoport tevékenység
7:00 - 8:20	A gyermekek folyamatos érkezése, fogadása. Kisgyermeknevelő tájékozik a szülőtől az előző napi és éjszakai és reggeli eseményekről. Szükség szerint fürdőszobai műveletek. Szabad játék biztosítása a csoportszobában. Ritmikus mozgás kezdeményezése.
8:20 - 8:45	Reggelizés.
8:45 - 9:50	Szabad - és önkéntes játéktevékenység a csoportszobában. Szükség szerint fürdőszobai műveletek (WC-használat, pelenkázás). Önállósági törekvések segítése, a nevelői célkitűzéseknek megfelelő ismeretek alkalmazása a nevelési program alapján.
9:50 - 10:00	Tízórai elfogyasztása.
10:00 - 11:10	Öltözködés az időjárástól függően, folyamatos kimenetel az udvarra. Önállósági törekvések segítése. Szabad játéktevékenység biztosítása az udvaron. Ha az időjárás nem engedi, játék a csoportszobában, vagy a tornaszobában.
11:10 - 12:05	Folyamatos bejövetel az udvarról, gondozási sorenndnek megfelelően, próbálkozás az önálló vetközéssel. Fürdőszobai műveletek (pelenkázás, WC-használat, mosakodás, törölközés, fésülködés). Játék a csoportszobában.
12:05 - 12:35	Ebédeltetés, fogmosás illetve szájöblítés.
12:35 - 14:35	Alvás, csendes pihenés biztosítása.
14:35 - 15:10	Ébredési sorrendben fürdőszobai tevékenység elvégzése, játék a csoportszobában.
15:10 - 15:25	Uzsonna elfogyasztása. Szükség szerint mosakodás.
15:25 -17:00	A gyerekek számára szabad játék választás és tevékenység biztosítása a csoportszobában. Folyamatos távozás a szülők érkezésével. A kisgyermeknevelő informálja a szülőket a gyermek napközbeni tevékenységéről

3. Melléklet: Megállapodás

Megállapodás

A megállapodás a 259/2002.(XII.18.) sz. Korm. rendelet 13.§-a alapján az Ajaki Tamási Áron Katolikus Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, Óvoda és Bölcsőde (4524 Ajak, Hajnal út 9.) intézmény valamintszülő(k), törvényes képviselő(k) között jött létre.

1. Gyermekek adatai:

A gyermek neve:.....

A gyermek születési helye, ideje:.....

A gyermek ellátásának kezdő időpontja:.....

Az ellátás megszűnésének várható időpontja:.....

Az ellátás ideje: határozatlan: jogosultsági feltételek megszűnéséig határozott

2. A szülők személyi adatai:

Anyja neve:

Születési hely, idő:

Anyja neve:

Lakóhely:

Tartózkodási hely:

Apa neve:

Születési hely, idő:

Anyja neve:

Lakóhely:

Tartózkodási hely:

3. Megállapodás tárgya:

- Az intézmény fenntartója Debrecen- Nyíregyházi Egyházmegye 4524 Ajak, Hajnal út 9. sz. alatt a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások keretében napos bölcsődét működtet.
- Az intézmény a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelő ellátásokat nyújtja

4. A bölcsőde vállalja, hogy a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet alapján biztosítja a gyermek számára a

- a fokozatos beilleszkedés lehetőségét,
- megfelelő textíliát és bútort,
- a játéktevékenység feltételeit,
- a szabadban tartózkodás feltételeit,
- az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést.

- bölcsőde orvosi ellátást

A szülők számára biztosítja

- adaptációhoz szükséges időt, feltételeket
- tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről
- megismerhesse a gyermekcsoport életét
- megismerhesse a gyermekellátással kapcsolatos adminisztrációt
- az intézmény működését illetően mondjon véleményt és tegyen javaslatot

5. A bölcsődei ellátás étkezési térítési díj fizetés

A szülő(k), törvényes képviselő(k) tudomásul veszi(k) az ellátás tartalmáról és feltételeiről, valamint a bölcsőde által vezetett nyilvántartásokról szóló tájékoztatást. Továbbá vállalja(ák), hogy intézményünkben a mindenkor hatályos jogszabályok alapján az étkezésért térítési díjat fizet (1997.XXXI.tv.146.§ -150§), a megállapított étkezési térítési díjat a tárgyhónap 10. napjáig (328/2011. Korm. rend. 16§(1) előre megfizeti(k). Fizetési és egyéb gondjaik esetén keressék az intézmény vezetőjét, aki felvilágosítással és segítőkészséggel áll rendelkezésükre. Étkezési kedvezmények:

a mindenkor hatályos jogszabály - vonatkozó - alapján vehetők igénybe. A hatályban lévő kedvezményekről a szülőket a beiratkozás során, illetve faliújság folyamatosan kifüggesztésre kerül.

Az étkezési térítési díj fizetésére kötelezett

- neve:
- lakcíme:

Az étkezési térítési díj összege:Ft/nap.

6. A bölcsődei ellátás egy napra jutó személyi térítési díj/ gondozási díja intézményünkben 0 Ft/fő

A mindenkor hatályos jogszabályok alapján (1997.XXXI.tv. Gyvt.146.§-151.§.) a fenntartó Debrecen- Nyíregyházi Egyházmegye a személyi térítési díjat, az intézményi térítési díjat nulla Ft (0.- Ft)/napban határozta meg.

7. A bölcsődei ellátás a 15/1998.(IV.30.) NM rendelet 36§ (2) bekezdés, 41§ (2) bekezdés, 43§ (1)-(2) bekezdés alapján megszűnik:

- Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai nevelését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig.
- A fogyatékos gyermek a bölcsődei rehabilitációban és rehabilitációban legfeljebb a 6. életévének betöltését követő augusztus 31-éig vehet részt.
- A bölcsődei nevelési év végén (augusztus 31.), ha a gyermek a 3. életévét betöltötte
- Meg kell szüntetni annak a gyermeknek az ellátását, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetve magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését.
- A házirend többszöri súlyos megsértése esetébe

8. NYILATKOZAT

Alulírott.....(név)nyilatkozom, hogy a bölcsődei ellátás igénybevétele előtt, a bölcsőde szakmai vezetője az 1997. évi XXXI tv. 33 §-ának megfelelően tájékoztatást nyújtott:

- az ellátás tartalmáról és feltételeiről,
- az intézmény által vezetett nyilvántartásokról, az értékmegőrzés módjáról,
- a bölcsőde házirendjéről, a panaszjog gyakorlásának módjáról,
- a fizetendő térítési díj, illetve gondozási díjról,
- a bölcsődében ellátott gyermekek és törvényes képviselőik (szülei) jogait és érdekeit képviselő érdek-képviselői fórumról,
- az együttműködés hiányának esetleges következményeiről.

Tudomásul veszem, hogy a fentiekben nevezett törvény értelmében köteles vagyok:

- az intézményi nyilvántartásokhoz adatokat szolgáltatni,
- a TAJ alapú nyilvántartási rendszerben való szereplést elfogadni
- a jogosultsági feltételekben, lakcímben, valamint a természetes személyazonosító adatokban bekövetkezett változásokról 8 napon belül írásban tájékoztatni az intézményvezetőt.

Mint bölcsődei ellátást igénylő nyilatkozom, hogy az intézmény házirendjét elolvastam és tudomásul vettem.

Nyilatkozom továbbá arról, hogy a tájékoztatást követően az együttműködést vállalom.

Kelt:

.....
szülő(k), törvényes képviselő(k)

.....
a bölcsőde szakmai vezetője

4. Melléklet: IX. sz. adatlap

Bölcsődei felvételi törzsszám:
.....
.....

235/1997.(XII.17.) Korm. rendelet 1.sz.mell.
Hatályos: 2007.04.01-től

IX. számú adatlap

A gyermekjóléti alapellátásban részesülő gyermekekről (Gyvt. 139. §)

(Az ellátó személy vagy az intézmény vezetője tölti ki.)

A nyilvántartásba vétel időpontja:

9. A személyes gondoskodás formája:

- Gyermekjóléti szolgáltatás
- Gyermekek napközbeni ellátása
- Gyermekek átmeneti gondozása

10. A gyermek személyi adatai:

TAJ:

Név:

Születési hely, idő:

Állampolgárság (menekült, bevándorolt, letelepedett)

Anyja neve:

Lakóhely:

Tartózkodási hely:

11. A törvényes képviselő személyi adatai:

Név:

Születési hely, idő:

Állampolgárság (menekült, bevándorolt, letelepedett)

Anyja neve:

Lakóhely:

Tartózkodási hely:

12. A szülők személyi adatai:

Anyja neve:

Születési hely, idő:

Állampolgárság (menekült, bevándorolt, letelepedett)

Anyja neve:

Lakóhely:
Tartózkodási hely:
Apa neve:
Születési hely, idő:
Állampolgárság (menekült, bevándorolt, letelepedett)
Anyja neve:
Lakóhely:
Tartózkodási hely:

13. Határozat:

Határozatot hozó szerv neve:
Határozat száma:
Kelte:
Jogerős:

14. A gondozási/térítési díj adatai:

Fizetésre kötelezett neve:
A díj összege:
Díjfizetés kezdete:
Vége:
A hátralék összege:
Végrehajtási intézkedés időpontja:

15. Jövedelmi nyilatkozat adatai a gondozási díj megállapításához:

.....
.....
.....
.....

16. Normatív étkezési kedvezményt igénybe vett

- 50%
- ingyenes

17. A felülvizsgálat adatai:

A felülvizsgálatot végző szerv neve:
Ideje:
Eredménye:
Ideje:
Eredménye:

18. A megszűnés adatai:

Határozat száma:

Kelte:

Jogerős:

19. Hatósági kötelezés nélkül igénybe vett szolgáltatás megszűnésének:

Időpontja:

Oka:

5. Melléklet: Nyilatkozat az adatkezelésről

Ajaki Tamási Áron Katolikus Általános Iskola
és Alapfokú Művészeti Iskola,
Óvoda és Bölcsőde
4524 Ajak, Hajnal út 9.
Tel: 06-45-455-029
e-mail: rozmaringov@freemail.hu

NYILATKOZAT ADATKEZELÉSHEZ

Alulírott, _____, _____ Város/

Községút.....sz. alatti lakos kijelentem, hogy a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény által biztosított adatkezeléshez történő hozzájárulási jogomról, valamint a szolgáltatás igénybevételével járó adat-nyilvántartási kötelezettségről tájékoztatásban részesültem.

Hozzájárulok, hogy a szolgáltató az adataimat az 1993. évi III. törvény rendelkezései alapján nyilvántartsa.

Tudomásul veszem, hogy a 226/2006.(XI.20.) korm.rend. 13.E §.(2) bek. szerint a személyes adataim nem csak az intézmény nyilvántartásában szerepelnek, hanem rögzítésre kerülnek a szociális szolgáltatásokat igénybevevők országos elektronikus nyilvántartási rendszerében is.

Aláírással, **önkéntesen hozzájárulok / nem járulok hozzá**, hogy az **Ajaki Tamási Áron Katolikus Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, Óvoda és Bölcsőde** 4524 Ajak, Hajnal út 9. - a személyes adataimról a nyilvántartást vezesse, hivatalos megkeresés esetén azokról adatot szolgáltatson, az együttműködés során tudomására jutott különleges adataimat a mindenkor hatályos jogszabályokban előírtak szerint kezelje.

_____, 20_____ hó _____ nap

aláírás

6. Étkezési kedvezmény igénybevétele (6.sz.)

6. melléklet a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelethez¹

NYILATKOZAT

gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételéhez bölcsődei ellátás és óvodai nevelés esetén

1. Alulírott (születési név:, születési hely, idő,
... .. anyja neve:) szám alatti lakos, mint a
1.1. nevű gyermek (születési hely, idő, anyja neve:
.....),
1.2. nevű gyermek (születési hely, idő, anyja neve:
.....),*
1.3. nevű gyermek (születési hely, idő, anyja neve:
.....),*

szülője/más törvényes képviselője/gondviselője (a megfelelő aláhúzendő) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerinti gyermekétkeztetési normatív kedvezmény igénybevételét az alábbi jogcím alapján kérem, mivel a gyermek(ek):**

a) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül év hónap napjától,

b) tartósan beteg vagy fogyatékos,

c) családjában tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

d) családjában három vagy több gyermeket nevelnek,***

e) nevelésbe vételét rendelte el a gyámhatóság, vagy

f) családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékka csökkentett, azaz nettó összegének 130%-át.

2. Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a közölt adatok a valóságnak megfelelnek, egyúttal hozzájárulok a kérelemben szereplő adatoknak a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételéhez történő felhasználásához.

Dátum:

.....

az ellátást igénybe vevő

(szülő, más törvényes képviselő, nevelésbe vett
gyermek esetén az ellátást nyújtó nevelőszülő,
intézményvezető) aláírása

* A pont csak akkor töltendő, ha az ugyanazon intézménybe járó több gyermeke után ugyanazon jogcímen igényli a szülő/más törvényes képviselő/gondviselő a normatív kedvezményt. Ha különbözik a jogcím, gyermekenként külön nyilatkozatot kell kitölteni. A gyermekek számának megfelelően a sorok értelemszerűen bővíthetők.

** A megfelelő pont jelölendő! Az f) pont kizárólag abban az esetben jelölhető, amennyiben az ellátást igénybe vevő gyermek az a)-e) pontok szerinti feltételek egyikének sem felel meg.

*** A gyermekek számának meghatározásánál figyelembe veendő gyermekek köre: Az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező 18 éven aluli gyermek; a 25 évesnél fiatalabb, köznevelési intézményben nappali rendszerű oktatásban részt vevő vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben tanuló gyermek és életkortól függetlenül a tartósan beteg vagy súlyos fogyatékos gyermek, kivéve a nevelőszülőnél ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek, valamint a nevelőszülőnél elhelyezett nevelésbe vett gyermek és utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt.

¹ Beiktatta: 190/2015. (VII. 20.) Korm. rendelet 7. §, 1. melléklet. Hatályos: 2015. VII. 23-tól.

7. Melléklet: Legitimációs záradék

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

1. Véleményezte

Dátum

Érdekképviselői Fórum Elnöke

2. Véleményezte

Dátum

Közalkalmazotti Tanács Elnöke

1. Jóváhagyta

Dátum

Intézményvezető

4. Érvényességi nyilatkozat

2017.-tól visszavonásig.

5. Felülvizsgálat, értékelés időpontja: 5 évente

8. Melléklet: Jegyzőkönyv

Jegyzőkönyv

Tárgy: A Bölcsőde Szakmai
Programjának elfogadása

Helye: Ajaki Rozmaring Óvoda és Bölcsőde és Könyvtár

Ideje: 2017.05.29.

Jelen lévők: A jelenléti ívet aláíró alkalmazotti közösség tagjai

Téma: A Bölcsőde Szakmai Programjának módosítása és annak elfogadása

A Bölcsőde Szakmai Programjának módosítását az alkalmazotti közösség megismerte és véleményezte. Majd egyöntetűen kézfenn tartással megszavazta illetve jóváhagyta.

Ajak, 2017.05.29.

.....
Bölcsőde szakmai vezető

.....
Intézményvezető